

Hybu Cig Cymru-Meat Promotion Wales

Cwmni Cyfyngedig drwy Warant

Rhif Cofrestru'r Cwmni: 4635113

**Adroddiad Blynyddol
a Datganiadau Ariannol
Y flwyddyn a ddaeth i ben 31 March 2025**

Cynnwys

Adran		Tudalen
1	Adroddiad Blynnyddol	3
2	Adroddiad y Cyfarwyddwyr	12
3	Adroddiad Tâl	24
4	Adroddiad yr Archwilydd	28
5	Datganiad o Wariant Cynhwysfawr	32
6	Mantolen	33
7	Datganiad Llif Arian	34
8	Nodiadau a Pholisïau Cyfrifo	35

Nodiadau		
1	Gwybodaeth Gyffredinol	35
2	Datganiad Cydymffurfio	35
3	Sail Paratoi	35
4	Polisïau Cyfrifo Arwyddocaol	35
5	Refeniw	39
6	Segmentau Gweithredol	40
7	Gormodedd o Wariant Dros Incwm ar Weithgareddau Cyffredin Cyn Treth	41
8	Costau Cyllid	42
9	Costau Staff	42
10	Cyflogau Cyfarwyddwyr	42
11	Trethiant	43
12	Eiddo, Offer a Chyfarpar	44
13	Asedau Hawl i Ddefnyddio	45
14	Masnach a Symiau Derbyniadwy Eraill	45
15	Masnach a Symiau Taladwy Eraill	47
16	Rhwymedigaethau Prydles Hawl i Ddefnyddio	47
17	Cyfalaf Cyfrannau	47
18	Cronfeydd Wrth Gefn	48
19	Trefniadau Prydles Gweithredu	48
20	Ymrwymadau Cyfalaf	48
21	Digwyddiadau Ôl-Fantolen	49
22	Rhwymedigaethau Wrth Gefn	49
23	Trafodion Parti Cysylltiedig	49
24	Ymgymeriad Atodol	50
25	Cynlluniau Pensiwn	50

Tabl		Tudalen
1	Dangosyddion Perfformiad Allweddol	12
2	Cyfraddau Ardoll Cig Coch Cymru 2024-25	12
3	Dadansoddiad Rhyw Staff	13
4	Dadansoddiad Rhyw Aelodau Bwrdd	13
5	Aelodau'r Bwrdd a'u Buddiannau	16

6	<u>Risgiau Strategol</u>	19
7	<u>Risgiau Strategol - Disgrifiad</u>	20
8	<u>Adolygiadau Archwilio Mewnol – Meysydd Gwaith yr Ymgymeryd â hwy</u>	21
9	<u>Argymhellion Archwilio Mewnol</u>	22
10	<u>Cofnod Presenoldeb Aelod Bwrdd</u>	24
11	<u>Cofnod Presenoldeb Aelodau'r Pwyllgor Archwilio a Risg</u>	25
12	<u>Cofnod Presenoldeb Aelodau'r Pwyllgor Tâl</u>	25
13	<u>Cyflogau Cyfarwyddwyr</u>	25
14	<u>Taliadau Swyddog Cyfrifyddu</u>	26
15	<u>Taliadau Swyddog Cyfrifyddu sy'n ymadael</u>	26
16	<u>Taliadau Swyddog Cyfrifyddu Dros Dro</u>	26
17	<u>Cyflogaeth gweithwyr oddi ar y gyflogres â chyflog uchel ar 31 Mawrth 2025</u>	27
18	<u>Gweithwyr oddi ar y gyflogres â chyflog uchel a gyflogwyd ar unrhyw adeg yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2025</u>	27
19	<u>Datgeliadau Cyflog Teg</u>	27
20	<u>Datganiad o Wariant Cynhwysfawr</u>	32
21	<u>Mantolen</u>	33
22	<u>Datganiad Llif Arian</u>	34
23	<u>Sylfaen Dibrisiant</u>	36
24	<u>Crynodeb Refeniw</u>	39
25	<u>Segmentau Gweithredu</u>	40
26	<u>Gormodedd o Wariant dros Incwm ar Weithgareddau Cyffredin cyn Treth</u>	41
27	<u>Costau Cyllid</u>	42
28	<u>Costau Staff</u>	42
29	<u>Niferoedd Staff</u>	42
30	<u>Cyflogau Cyfarwyddwyr</u>	42
31	<u>Tâl Trethiant</u>	43
32	<u>Incwm Cyllid</u>	43
33	<u>Eiddo, Offer a Chyfarpar</u>	44
34	<u>Asedau Hawl i Ddefnyddio</u>	45
35	<u>Masnach a Derbyniadau Eraill</u>	45
36	<u>Darpariaeth Dyledion Drwg</u>	46
37	<u>Dadansoddi Dyled Oed</u>	46
38	<u>Masnach a Symiau Taladwy Eraill</u>	47
39	<u>Rhwymedigaethau Prydles Hawl Defnydd</u>	47
40	<u>Dadansoddiad o Ymrwymadau Prydles wrth iddynt ddod yn Ddyledus</u>	47
41	<u>Datganiad o Newidiadau yn y Cronfeydd Wrth Gefn</u>	48
42	<u>Trefniadau Prydles Gweithredu</u>	48
43	<u>Cyfrif Incwm a Gwariant Manwl</u>	52

I. Adroddiad Blynyddol

I.1 Mae'r Cyfarwyddwyr yn cyflwyno yma eu hadroddiad blynyddol, ynghyd â datganiadau ariannol archwiliedig y cwmni, ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025. At ddibenion naratif yr adroddiad hwn, defnyddir 'HCC' yn lle Hybu Cig Cymru-Meat Promotion Wales er mwyn bod yn gryno.

I.2 Rhagarweiniad

I.2.1. Bwriad yr adroddiad blynyddol hwn yw rhoi crynodeb byr, cynrychioliadol o nodau strategol presennol HCC, y risgiau allweddol i gyflawni'r amcanion hynny, a'i berfformiad yn erbyn y rhai yn ystod y flwyddyn.

I.2.2. HCC yw'r corff strategol, statudol ar gyfer hyrwyddo a datblygu'r diwydiant Cig Eidion, Cig Oen Cymru a phorc Cymru a'i genhadaeth yw datblygu marchnadoedd proffidiol a chynaliadwy er budd holl randdeiliaid y gadwyn gyflenwi yng Nghymru.

I.2.3. HCC yw 'Tŷ Gwybodaeth' y diwydiant cig coch; Hyb da byw Cymru sy'n galluogi trosglwyddo gwybodaeth a rhannu arloesiadau a datblygiad technegol y diwydiant. Mae'n ganolbwynt ar gyfer casglu a lledaenu gwybodaeth ar draws y diwydiant a thuag at lywodraeth. Mae HCC yn hysbysu talwyr ardoll, rhanddeiliaid a'r cyhoedd yng Nghymru yn gyffredinol am gyfraniad cadarnhaol y diwydiant cig coch i gymdeithas ac economi Cymru ac yn cyfleu ei rôl yn hyrwyddo a datblygu'r diwydiant.

I.2.4. Mae HCC yn gwneud gwaith ymchwil a datblygu ac yn cefnogi hyfforddiant sy'n berthnasol i bob rhan o'r gadwyn gyflenwi, i sicrhau bod diwydiant cig coch Cymru mewn sefyllfa i wella ansawdd, cynyddu cost-effeithiolrwydd ac ychwanegu gwerth at gynhyrchion cig coch Cymru ar draws ein diwydiant cyfan.

I.2.5. Ochr yn ochr â'r gweithgarwch datblygu hwn, mae HCC yn helpu i hyrwyddo a marchnata cyflawniadau'r gadwyn gyflenwi a'i chynnyrch o ansawdd uchel. Yn y DU, mae HCC yn gweithio gyda manwerthwyr lluosog, cigyddion annibynnol a darparwyr gwasanaethau bwyd. Mae'n cynnal rhaglenni hyrwyddo rheolaidd ar gyfer Cig Oen Cymru, Cig Eidion Cymru a Phorc o Ddynodiad Daearyddol Gwarchodedig (*PGI*). Mewn gwledydd eraill, rôl HCC yw datblygu marchnadoedd presennol a helpu i gael mynediad at farchnadoedd newydd ar gyfer cig coch Cymru. Mae HCC hefyd yn gweithredu ym mhob marchnad fel gwarcheidwad brandiau Cig Oen Cymru a Chig Eidion Cymru.

I.2.6. Er mwyn galluogi arweinyddiaeth y diwydiant, cystadleurwydd cyfoes, yr effeithlonrwydd mwyaf posibl a gwerth am arian i dalwyr yr ardoll, mae HCC, gyda rhanddeiliaid a thalwyr yr ardoll, yn llunio Cynllun Strategol ymgynghorol sy'n sail i'w weithgareddau a'u blaenoriaeth a gwariant cysylltiedig.

I.2.7. Mae Prif Swyddog Gweithredol newydd wedi bod yn ei le ers diwedd mis Ionawr 2025. Mae'r arweinydd newydd yn dod â phrofiad helaeth (*dros 20 mlynedd*) o brosesu a masnacheiddio cig coch Cymru yn y DU a thramor ac mae ganddo'r dasg o ddod â bywyd a phersbectif newydd i HCC i barhau â'i esblygiad fel sefydliad perthnasol ac ystyrlon ar gyfer dyfodol llwyddiannus a chynaliadwy diwydiant cig coch ffyniannus yng Nghymru.

I.2.8. Yn ogystal â swydd Prif Swyddog Gweithredol HCC, mae hefyd yn dal swydd Ysgrifennydd Cwmni a Chyfarwyddwr EID Cymru, is-gwmni i HCC sy'n ymroddedig i olrhain symudiadau anifeiliaid o Gymru. Mae EID Cymru yn cael ei ariannu'n uniongyrchol ac yn llawn gan Lywodraeth Cymru.

I.3 Trosolwg Perfformiad

I.3.1. Daw canlyniadau HCC, ategir gan Fesur y Diwydiant Cig Coch (*Cymru*) 2010, o'i ysgrifennu gyda'r diwydiant cynhyrchu. Mae ei hamserlen yn cyd-fynd â phob tymor Senedd. Mae'r fersiwn gyfredol yn rhedeg hyd at dymor y Senedd hwn yn 2026.

I.3.2. Mae'r cymorth ar gyfer cynhyrchu cig coch Cymru yn ddyfodol ffafriol a llewyrchus sy'n gweithredu ar gyfer talwyr uchel, cymunedol a chymdeithas.

I.3.3. Mae cynaliadwyedd, hybu gwerthiannau masnach i gyd wrth ddeillio o ddyfarniadau i hyrwyddo dyrchafiad llwyddiannus i Gymru fel y byd ym maes cynhyrchu, marchnata a gwerthu cig coch.

- 1.3.4. Mae HCC yn cyflawni ei rôl yn erbyn rhaglen o flaenoriaethau, fel y nodir yng Ngweledigaeth Cig Coch Cymru:
- 1.3.4.1 Gosod cig coch o Gymru fel cynnyrch premiwm;
 - 1.3.4.2 Datblygu cyfleoedd masnachu yn yr UE ar gyfer cig coch Cymru;
 - 1.3.4.3 Sicrhau'r defnydd mwyaf posibl o cig coch o Gymru ym Mhrydain;
 - 1.3.4.4 Chwilio am ddefnyddwyr newydd ar gyfer cig coch Cymru yn fyd-eang mewn marchnadoedd sy'n bodoli;
 - 1.3.4.5 Sicrhau canran uwch o allforion cig coch Cymru y tu allan i'r UE;
 - 1.3.4.6 Datblygu diwydiant cig coch Cymru sydd yn gystadleuol;
 - 1.3.4.7 Lleihau effaith cynhyrchu a phrosesu cig coch Cymru ar yr hinsawdd, yr amgylchedd a gwastraff;
 - 1.3.4.8 Cynllunio wrth gefn o ran masnachu, cynhyrchu a phrosesu yn y dyfodol ar ôl Brexit; a
 - 1.3.4.9 Cyfathrebu effeithiol ledled y diwydiant i sicrhau undod o ran bwriad.
- 1.3.5. Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, mae'r sefydliad yn y cyfnod cychwynnol o ymgysylltu â'r diwydiant i ddatblygu dogfen weledigaeth y diwydiant ar gyfer 2026-2030 a fydd ar waith ar gyfer tymor nesaf y Senedd.
- 1.3.6. Mae'r mecanwaith ar gyfer trosglwyddo arian o dan Dychwelyd Ardoll yn parhau i weithio'n dda i bob parti dan sylw.
- 1.3.7. Argymhellwyd cynigion ardoll i alluogi HCC i gyflawni cymaint â phosibl ar gyfer sector cig coch Cymru yn 2025-26 gan Fwrdd Cyfarwyddwyr HCC ac fe'u cymeradwywyd gan Ysgrifennydd y Cabinet.
- 1.3.8. Roedd adroddiadau ac archwiliadau allanol yn aildatgan enw da HCC am lywodraethu darbodus a rheolaeth ariannol, gan roi'r sefydliad ar y sylfaen gadarnaf bosibl ar gyfer ymateb i amgylchedd sy'n newid yn barhaus.
- 1.3.9. Fel arfer, rwy'n ddiolchgar i'n Bwrdd Cyfarwyddwyr am eu gwaith caled a'u cefnogaeth yn ystod y deuddeg mis diwethaf.

1.4 Materion a Risgiau Allweddol

- 1.4.1. Mae HCC yn cadw cofrestr risg sy'n cael ei hadolygu a'i hail-werthuso'n rheolaidd.
- 1.4.2. Parhaodd heriau hirdymor yn ymwneud â strwythur y diwydiant; roedd y rhain yn cynnwys heriau i hyfywedd proseswyr llai gyda chyflenwad cynradd yn dibynnu'n drwm ar nifer fawr o fusnesau bach iawn.
- 1.4.3. Mae pryder cynyddol am gynaliadwyedd a'r amgylchedd yn fater sy'n gyson amlwg, ac mae HCC wedi parhau i ymateb iddo gyda safle arweinyddiaeth gref a'i gymeradwyaeth i'n system cynhyrchu cig coch yng Nghymru drwy ei ddeunydd 'The Welsh Way'.
- 1.4.4. Mae HCC yn falch o amddiffyn ei nodweddion brand haeddiannol ac yn parhau i fod yn wyladwrus iawn ar eu cymwysiadau trwy ei fuddsoddiad hirdymor mewn system olrhain sy'n arwain y byd, ar y cyd â phartneriaid Oritain.
- 1.4.5. Mae'r Cytundebau Masnach Rydd (CMR) a wnaed gydag Awstralia a Seland Newydd yn dal i gynnig rhai risgiau tymor hwy o ran effeithiau ar gyflenwad a mwy o gystadleuaeth gan fewnforion i'r farchnad ddomestig a bydd HCC yn parhau i fonitro'r sefyllfa hon.
- 1.4.6. Mae materion allweddol sy'n gysylltiedig â chig coch yn gysylltiedig yn bennaf â mynediad at ddeunydd crai cystadleuol, ei wahaniaethu, a'i raddfa o safbwynt prosesu a defnyddwyr.
- 1.4.7. Maint y sector Cig Coch yng Nghymru: Cododd cyfanswm gwerth yr allbwn amaethyddol cyfanredol tua £20 miliwn i tua £2.21 biliwn yn 2024. Arhosodd gwerth yr allbwn o wartheg yn uchel ar £549 miliwn, tra bod gwerth yr allbwn o ddefaid wedi dangos gostyngiad cymedrol i tua £319 miliwn. Amcangyfrifir bod allbwn gros o wartheg a defaid yn 39% o werth yr allbwn amaethyddol yng Nghymru.

- 1.4.8. Cyflogaeth: Mae cadwyn gyflenwi cig coch yng Nghymru yn cyflogi tua 50k yn uniongyrchol, ac mae tua 5k ohonynt yn cael eu cyflogi gan y sector prosesu cig coch.
- 1.4.9. Pwysigrwydd cymdeithasol: Mae'r diwydiant cig coch yng Nghymru yn cefnogi'n uniongyrchol dros tua 13,000 o stadau defaid a 6,500 o daliadau gwartheg (*er bod rhywfaint o orlifo*). Maent wedi'u lleoli'n bennaf yn 80% o arwynebedd tir Cymru, sydd yn arbennig o addas ar gyfer cynhyrchu defaid a buchol mewn ffordd ecolegol effeithlon. Mae llawer o'r tir hwn yn anfaddas ar gyfer ffurfiau eraill o ffermio (*megis garddwriaeth*). Yn bwysig, ni fyddai gan gyfran sylweddol o'r ardaloedd hyn ddefnydd economaidd digonol arall i gynnal cymunedau gwledig, ynghyd â diwylliant a iaith Cymru.
- 1.4.10. Cig Oen Cymreig fel brand "Halo" i Gymru: Mae Cig Oen PGI Cymru a Chig Eidion PGI Cymru wedi'u cydnabod yn helaeth yn y DU ac yn rhyngwladol, ac maent yn sefydlu delwedd Cymru fel cynhyrchydd bwyd o safon uchel. Mae hyn wedi'i gadarnhau gan ddangosyddion cryf o adnabyddiaeth brand (*er enghraifft, mae 72% o ymwybyddiaeth brand Cig Oen PGI yng Nghymru a Lloegr*). Mae tystiolaeth o nifer o arddangosfeydd masnach rhyngwladol yn dangos bod cig coch Cymru yn cael ei ystyried yn gynnyrch "halo" allweddol i'r diwydiant bwyd a diod ehangach yng Nghymru.
- 1.4.11. Sylfaen ar gyfer gwerth ychwanegol pellach: Mae Cig Oen PGI Cymru a Chig Eidion PGI Cymru, sydd eisoes yn cael cydnabyddiaeth uchel, yn cynnig cyfleoedd i ehangu'r brand mewn categorïau cig coch neu gynhyrchion eraill. Mae hyn yn heriol oherwydd y drafferth o ychwanegu gwerth i ddeunydd crai sydd eisoes o werth uchel, ynghyd â heriau parhaus costau byw i ddefnyddwyr.
- 1.4.12. Pwysigrwydd màs critigol: Diffinir y "màs critigol", yng nghyd-destun cig coch, fel y nifer leiaf o anifeiliaid sydd eu hangen ar ddiwydiant i fod yn economaidd gynaliadwy ar y tymor canol i hir. Heb ddigon o anifeiliaid i greu mantais reoliadwy, gallai busnesau cadwyn gyflenwi fel lladd-gig a fferyllfeydd anifeiliaid, marchnadoedd, cyflenwyr bwyd anifeiliaid a gweithgynhyrchwyr gau neu ail-sefydlu. Byddai cau gwasanaethau o'r fath yn creu cylch adborth negatiff a allai arwain at fwy o anghywirdebau ac yn y pen draw, methiant yn y gadwyn gyflenwi.
- 1.4.13. Pwysigrwydd maint y defnyddwyr: Yn ogystal â'r uchod, i gynnyrch lwyddo ar y tymor canol i hir, mae angen iddo fod ar raddfa ddigonol yn y farchnad. Os nad yw, mae costau cynhyrchu a dosbarthu yn ei wneud yn anghystadlneuol o'i gymharu â'r amgenau. Mae'r rhan fwyaf o gynhyrchion yn dechrau ar raddfa fach, ac felly mae angen buddsoddiad sylweddol sy'n gweld y defnyddiwr i gynyddu'r raddfa a'i gwneud yn gynaliadwy.
- 1.4.14. Defaid:
- 1.4.14.1. Yn draddodiadol, ffactorau allweddol sy'n dylanwadu ar nifer y defaid yw pris, cefnogaeth gan y llywodraeth (*e.e. cymhorthdal*), costau mewnbwn, a hyder y ffermwr yn y dyfodol. Mae prisiau pwysau marw'n gryf o'u cymharu â chyfartaleddau hanesyddol, gyda'r cyfartaledd ar gyfer oenion tymor newydd ledled Prydain Fawr tua 80c yn uwch na'r cyfartaledd pum mlynedd, sef £7.48/kg.
- 1.4.14.2. Mae costau mewnbwn wedi cynnydd, nid yw cymorthdaliadau'r dyfodol yn hysbys tan i Gynllun Ffermio Cynaliadwy Llywodraeth Cymru gael ei weithredu'n llawn, ac mae hyder y ffermwr yn isel oherwydd, ymhlith pethau eraill, negeseuon cymysg ynghylch blaenoriaethau polisi rhwng cynhyrchu bwyd a'u huchelgais o gyrraedd net sero.
- 1.4.14.3. Mae ein harolwg bwriad ffermwyr diweddaraf yn dangos bod 49% o gynhyrchwyr oenion yn bwriadu cadw niferoedd eu defaid yn yr un lefel, ac mae 29% yn bwriadu ehangu eu cnydau.
- 1.4.14.4. Er bod rhagweld niferoedd y dyfodol yn anodd, mae ein rhagfynegiadau gorau'n awgrymu bydd gostyngiad pellach yng nghyfradd defaid yn y blynyddoedd nesaf, gyda'r heriau cyfatebol o ran diogelwch bwyd, cystadleuaeth, màs critigol a maint y farchnad.

I.4.15. Gwartheg:

- I.4.15.1. Mae rhagolygon cyfredol yn dangos bod cynhyrchu llaeth yn aros yn sefydlog, o ganlyniad i ofyniad llaeth sefydlog a dychweliadau cymharol iach i ffermwyr llaeth. Mae rhagolygon cig eidion yn peri pryder gan ddangos trend gostyngol barhaus dros y 15 mlynedd diwethaf. Mae hyn yn bennaf oherwydd dychweliadau gwael, heriau iechyd anifeiliaid, gweithlu sy'n heneiddio a diffyg buddsoddi mewn isadeiledd.
- I.4.15.2. Mae nifer y cyfleusterau prosesu cig coch yng Nghymru wedi bod yn dirywio'n gyson dros y tri degawd diwethaf. Heddiw, mae pymtheg cyfleuster prosesu cynradd cig coch, gyda pedwar ohonynt yn prosesu tua 80% o'r cyfaint yng Nghymru.
- I.4.15.3. Mae risg gynyddol y gallai rhai o'r cyfleusterau hyn fod yn gweithredu o dan gapasiti, sy'n anhyblyg yn economaidd yn y tymor hir ac a allai arwain at gau planhigion pellach.
- I.4.15.4. Mae cysylltiad cryf rhwng nifer y cyfleusterau a chynhyrchu da byw gan fod y sector prosesu'n tueddu i ganolbwyntio o amgylch economïau graddfa i leihau costau prosesu ac i gynyddu cystadleuaeth.
- I.4.15.5. Y rheswm pwysicaf un dros fodolaeth y cyfleusterau hyn yw mynediad at ddigon o dda byw i aros yn gystadleuol o ran cost.
- I.4.15.6. Mae perygl presennol y gallai'r diwydiant cig coch yng Nghymru gyrraedd pwynt troi a thrawsnewid ei hun o fod yn chwaraewr sylweddol yn y DU i fod yn ddiwydiant bach heb lawer o raddfa.

I.4.16. Ffactorau sy'n effeithio ar y dirywiad:

- I.4.16.1. Cystadleuaeth/cynhyrchiant: Er gwaethaf ymdrechion sylweddol gan y cyrff gwahanol sy'n ymwneud â datblygu cig coch yng Nghymru, mae natur wasgaredig y sylfaen gyflenwi (*sy'n arwain at nifer isel o dda byw fesul daliad ac felly costau sefydlog uchel fesul uned*) ynghyd â'r amodau hinsoddol wedi arwain at gost cynhyrchu da byw yng Nghymru sy'n gyson uwch na'n prif gystadleuwyr byd-eang (*e.e. Seland Newydd ar gyfer cig oen*).
- I.4.16.2. Heriau iechyd a ganfyddir: Dros y blynyddoedd diwethaf, mae galw am gig coch wedi'i effeithio'n negyddol gan adroddiadau amrywiol ac anghyson ar yr effaith iechyd negyddol a ganfyddir o fwyta llawer o gig coch. Mae hyn yn parhau i fod yn her, er gwaethaf ymdrechion sylweddol gan y diwydiant i wrthweithio'r effaith hon drwy amlygu agweddau maethol pwysig cig coch fel rhan o ddeiet iach a chytbwys.
- I.4.16.3. Pris yn erbyn proteinau eraill: Mae cyfuniad o negeseuon iechyd cadarnhaol gan y diwydiant cyw iâr, amlochredd y cynnyrch, a gostyngiadau cost parhaus a yrrir gan ddatblygiad y diwydiant cyw iâr dwys wedi arwain at gyw iâr yn dod yn brif brotein sy'n tyfu yn y DU ac mewn llawer o wledydd eraill.
- I.4.16.4. Pwysau amgylcheddol: Heb os, mae cynhyrchu anifeiliaid rwmant (*gwartheg a defaid*) yn cael effaith amgylcheddol, yn enwedig o ran allyriadau methan. Mae'r naratif diweddar o amgylch y pwnc hwn wedi cael effaith negyddol ar hyder ffermwyr. Er bod amddiffyn yr amgylchedd yn hollbwysig, mae cynhesu byd-eang yn fater byd-eang yn ôl diffiniad; mae gan Gymru rôl i'w chwarae wrth leihau allyriadau nwyon tŷ gwydr. Fodd bynnag, mae angen ystyried safbwynt cytbwys wrth ddatblygu polisi sy'n ymwneud ag ennill amgylcheddol yn erbyn canlyniadau economaidd negyddol ac effaith ar ddiogelwch bwyd. Amcangyfrifir bod effaith da byw Cymru ar allyriadau byd-eang yn llai na 0.5% o'r cyfanswm, yn seiliedig ar nifer cymharol y da byw.
- I.4.16.5. Mae hinsawdd Cymru, tirwedd a dulliau cynhyrchu ar sail glaswellt helaeth yn ei gwneud yn arbennig o addas ar gyfer cynhyrchu da byw mewn ffordd gymharol fuddiol o safbwynt amgylcheddol. Mae hyn wedi'i ddangos gan ganlyniadau a gyhoeddwyd gan HCC, sef y Ffordd Gymreig, meincnodi bioamrywiaeth, gyda gwaith sylfaenol amgylcheddol pellach ar y gweill i ategu'r canfyddiadau hyn.

- 1.4.16.6. Gan dybio bod galw am gig yn aros yn gymharol sefydlog, os nad yw niferoedd da byw yng Nghymru yn sefydlogi, rydym yn wynebu'r risg o fewnforion cynyddol a fyddai'n niweidiol i gynhyrchwyr Cymreig ac yn golygu allforio'r effaith amgylcheddol i wledydd cynhyrchu eraill sydd, yn ôl pob tebyg, yn llai medrus wrth gynhyrchu da byw gydag effaith amgylcheddol gymharol isel (*h.y. 'carbon leakage'*).
- 1.4.17. Galw byd-eang am gig coch
- 1.4.17.1. Mae Rhagolwg Amaethyddol OECD-FAO yn rhagweld cynnydd byd-eang mewn defnydd o gig coch dros y degawd nesaf, ond gyda amrywiadau rhanbarthol sylweddol a newidiadau yn y patrymau defnydd. Rhagwelir cynnydd o 11% mewn defnydd o gig eidion a 16% mewn defnydd o gig defaid erbyn 2033, wedi'i yrru'n bennaf gan dwf poblogaeth, incwm cynyddol, newidiadau mewn dewisiadau dietegol, a thwf y sector gwasanaethau bwyd.
- 1.4.18. Galw am gig coch yn y DU
- 1.4.18.1. Mae tua 65% o'r cig oen a gynhyrchir yng Nghymru yn cael ei ddefnyddio yn y DU (*gyda Lloegr fel y farchnad fwyaf*), tra bod y 35% sy'n weddill yn cael ei ddefnyddio mewn marchnadoedd allforio. O'r marchnadoedd allforio hyn, mae'r UE yn bell y gyrrchfan fwyaf ac yn derbyn dros 90% o gyfaint cig oen a allforir o Gymru bob blwyddyn. Yn achos cig eidion, mae tua 85% o'r cyfaint a gynhyrchir yn cael ei ddefnyddio yn y DU, a 15% yn cael ei allforio'n fyd-eang – eto, gyda'r UE fel y farchnad fwyaf ac yn derbyn dros 85% o'r cyfaint o Gymru.
- 1.4.18.2. Pwysigrwydd graddfa a thymhoroldeb: Mae manwerthwyr yn gweithredu ar sail gwerthu metr sgwâr o ardal werthu, sy'n cael ei flaenoriaethu yn ôl trosiant (*cyfaint a werthir fesul uned amser*) a margin. Mae llusoi SKU (*unedau cadw stoc*) yn ffactor cost allweddol i fanwerthwyr a phroseswyr, ac er mwyn sicrhau elw gwell, mae cynhyrchion o gyfaint isel yn tueddu i gael eu tynnu o'r sillfoedd dros amser.
- 1.4.18.3. Yn naturiol, mae pris a chystadleuaeth yn ffactor mawr y tu ôl i werthiant cyfaint; oherwydd hyn, mae'n hollbwysig ar gyfer cynaliadwyedd tymor hir cynhyrchion Cig Oen Cymru a Chig Eidion Cymru bod ymdrech ychwanegol yn cael ei roi i gynyddu cynhyrchiant ac felly lleihau cost heb effeithio ar yr elw net i'r cynhyrchwr.
- 1.4.18.4. Mae'r effaith uchod yn cael ei gwaethygu ymhellach yn achos Cig Oen Cymru gan nad yw ar gael mewn cyfaint digonol am ran o'r flwyddyn.
- 1.4.19. Rhwystrau i gaffael cyhoeddus: Er nad yw caffael cyhoeddus yng Nghymru o safbwynt effaith economaidd o reidrwydd yn ffactor mawr i'r diwydiant cig coch Cymreig, rydym yn cydnabod ac yn cefnogi ei bwysigrwydd o safbwynt diwylliannol, cymdeithasol ac maethol.
- 1.4.20. Yn draddodiadol, mae cig coch Cymreig wedi cael trafferth i fod yn rhan o gynnig caffael cyhoeddus oherwydd y rhwystrau canlynol:
- 1.4.20.1. Prisiau uwch o'u cymharu â phroteinau a/neu ffynonellau eraill, ynghyd â chyllidebau caffael cyhoeddus cyfyngedig a thargedau gwario;
- 1.4.20.2. Diffyg pwyslais ar fanteision maethyddol bwyta cig coch fel rhan o ddeiet iach a chytbwys;
- 1.4.20.3. Cynlluniau caffael sy'n or-fiwrocrataidd ac anhyblyg fel arfer, gan arwain at gyflenwyr ar raddfa fawr yn peidio â gwneud cais am gontractau y maent yn eu hystyried yn llai proffidiol, ac at gyflenwyr llai yn peidio â gwneud cais neu heb yr adnoddau angenrheidiol i lywio'r system.
- 1.4.21. Mae HCC yn nodi bod Deddf Caffael 2023 a Deddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (Cymru) 2023 yn rhoi mwy o bwyslais ar werth cymdeithasol nag yn y gorffennol, yn hytrach na'r tendr mwyaf economaidd, ac y dylai hyn ddarparu cyfleoedd ychwanegol i gig coch o Gymru mewn caffael cyhoeddus.
- 1.4.22. Mae angen sector da byw ffyniannus ar Gymru i gynnal diwydiant cig coch hyfyw. Mae hyn yn gofyn am 'fâs critigol' lleiaf o dda byw i sicrhau bod gan y diwydiant raddfa economaidd hyfyw. Ar hyn o bryd, mae'r diwydiant mewn perygl o fod yn agos at neu o dan y màs critigol hwnnw.

- 1.4.23. Yn ôl barn HCC, gellir datblygu set addas o bolisiau sy'n cefnogi nid yn unig lleihau effaith amgylcheddol cynhyrchu cig coch yng Nghymru ond hefyd, yn gyfartal o bwysig, cynyddu cynhyrchiant i wella cynhyrchu bwyd er budd y ffermwyr Cymreig, y gadwyn gyflenwi a'r defnyddiwr byd-eang. Mae'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy (CFfC) yn ceisio cefnogi ffermwyr yng Nghymru i gynhyrchu bwyd o ansawdd uchel, o safon fyd-eang, tra'n gofalu am yr amgylchedd, mynd i'r afael â newid hinsawdd ac addasu iddo, ac adeiladu gwytnwch i'r rhai fydd yn gweithio ac yn gofalu am y tir yn y blynyddoedd i ddod. Fodd bynnag, nid yw goblygiadau ymarferol y cynllun ar gynhyrchwyr cig coch eto'n hysbys.

1.5 Darparu Gwerth am Arian

- 1.5.1. Mae HCC yn credu ei fod yn darparu gwerth da am arian i dalwyr ardoll gyda chyllideb gyfyngedig sy'n lleihau ar gyfer cwrpas eang o weithgareddau.
- 1.5.2. Ar gyfer blwyddyn ariannol 2024–25, caiff HCC ei ariannu'n gyfan gwbl gan arian ardoll, sef tua £4.7 miliwn (*gan gynnwys £1.8m o Ad-daliad Ardoll*). I waethygu'r pwysau ar gyllid HCC, ym mis Ebrill 2024 bu newid i statws TAW y sefydliad a gafodd effaith sylweddol ar ei bŵer prynu. Penderfynodd CThEM fod ardollau HCC y tu allan i gwmpas TAW, gyda'r newid yn dod i rym o 1 Ebrill 2024. Cyn y dyddiad hwn, roedd HCC bob amser yn codi TAW ar anfonebau ardoll ac yn adennill TAW mewnbyn ar bob nwydd a gwasanaeth a dalwyd amdanynt gan yr ardoll. Amcangyfrifir bod yr effaith net ar HCC tua £400k nad yw bellach yn bosibl ei adennill ar y nwyddau a'r gwasanaethau a brynir ar ran talwyr ardoll. Nid HCC yw'r unig gorff ardoll i gael ei effeithio yn y modd hwn, gyda'r newid yn cael ei weithredu gyntaf gyda AHDB ac wedyn gyda HCC a QMS o Ebrill 2024.
- 1.5.3. Mae arian ardoll wedi'i fwriadu i ddatblygu a hyrwyddo cig coch Cymreig ac yn cyfateb i tua 0.6% o werth y llif gwaith (2024 – *ar draws y tair rhywogaeth*). O ystyried cwrpas eang gweithgareddau HCC fel y nodir yn ei glych gwaith, mae hyn yn lefel isel iawn o fuddsoddi o'i gymharu â diwydiannau nwyddau defnyddwyr eraill. Byddai cwmnïau brandiedig fel arfer yn buddsoddi 5% i 10% o'u refeniw mewn marchnata yn unig – ac mae hynny ond yn un agwedd ar gwmpas HCC.
- 1.5.4. O ganlyniad i'r uchod, mae'n rhaid i HCC fod yn ddetholus ac yn ofalus gyda'r gweithgareddau a'r mentrau a gefnogir, ar sail eu pwysigrwydd a'u potensial i gyflawni.

1.6 Blwyddyn o Weithgaredd

- 1.6.1. Mae ystod o bwysau parhaus wedi parhau i effeithio ar y diwydiant drwy gydol y flwyddyn fasnachu hon. Mae costau uchel ynni a bwyd anifeiliaid, chwyddiant, a sensitifrwydd prisiau defnyddwyr – wedi'u gyrru gan yr argyfwng costau byw ehangach – wedi effeithio ar ymddygiad prynu. Yn y cyfamser, mae argaeledd da byw wedi lleihau, gan gyfrannu at y prisiau cryf a gafodd ffermwyr Cymru ar gyfer cig oen a chig eidion.
- 1.6.2. Mae'r ddogfen strategol allweddol ar gyfer y diwydiant – *Gweledigaeth 2025* – yn dod i ben dros y flwyddyn ariannol sydd ar ddod (2025–26). Gyda Prif Weithredwr newydd wedi'i benodi, mae HCC ar fin cynhyrchu olynnydd ar ffurf *Gweledigaeth 2030* ar y cyd â'r holl randdeiliaid ar draws y gadwyn gyflenwi yng Nghymru.
- 1.6.3. Derbyniodd ein hymdrechion marchnata domestig adborth cadarnhaol, gyda'r ymgyrch graidd o dan y slogan 'Yn Unigryw Gymreig, Arbenigwyr yn eu Maes' yn cyrraedd cynulleidfaoedd o 19,163,900 ac yn cynhyrchu 157,369 clic ymatebol. Fel rhan o'r fenter, cyfrannodd ein partneriaeth strategol gyda Sky drwy raglen cerdyn teyrngarwch at gynnydd o dros 20% mewn gwerthiant flwyddyn ar flwyddyn gyda manwerthwr allweddol ar draws Cymru a Lloegr.
- 1.6.4. Cyflawnodd yr ymgyrch PR 'Mae Cig yn Bwysig i Iechyd', a lansiwyd ym mis Ionawr 2025, gyrhaeddiad o 29.2 miliwn. Cafodd yr ymgyrch sylw eang yn y cyfryngau, gan ymddangos yn *The Telegraph*, ar orsafoedd radio ledled y DU, ac ar nifer o bodlediadau poblogaidd.
- 1.6.5. Parhaodd ein strategaethau marchnata digidol wedi'u diweddarau yn y DU i berfformio'n gryf. Roedd yr ymgyrchoedd yn cynnwys cymysgedd amrywiol o gogyddion enwog ac arbenigwyr dylanwadol yn cyflwyno ryseitiau cig sy'n gyfeillgar i'r gyllideb wedi'u teilwra i gynulleidfaoedd allweddol, yn enwedig mewn ymateb i heriau costau byw. Roedd deunyddiau ategol hefyd yn hyrwyddo credydau amgylcheddol a chynaliadwydd cig coch Cymreig. Cododd ymwybyddiaeth brand Cig Oen Cymru 7% flwyddyn ar flwyddyn, gyda dilysiad annibynnol yn cadarnhau tuedd barhaus tuag at ganfyddiadau cadarnhaol o ansawdd y cynnyrch.

- 1.6.6. Yn 2024–25, cyflwynodd HCC raglen gyfathrebu eang wedi'i hanelu at weithwyr iechyd a phroffesiynol addysg ac wedi diweddarau llwyfan ar-lein y deunyddiau print a digidol ar gyfer lechyd ac Addysg. Gellir dod o hyd iddynt ar: <http://www.hwbcigcoch.cymru>
- 1.6.7. Roedd marchnadoedd sy'n datblygu yn bwynt ffocws allweddol eleni. Yn arbennig, y GCC (*Gwledydd Cyngor Cydweithredol y Gwlff*); y Dwyrain Pell a'r UDA. Yn ystod y flwyddyn adrodd, cyrhaeddodd cyflenwad y marchnadoedd hyn ac mae'r ffocws bellach ar ddatblygiad pellach. Hefyd, galluogodd HCC fynediad i'r UDA a Teyrnas Saudi Arabia gyda Cig Oen PGI Cymru am y tro cyntaf.
- 1.6.8. Mynychodd tîm HCC gyfres o ddigwyddiadau allweddol gwerthfawr y disgwylir iddynt gynhyrchu enillion proffidiol yn y blynyddoedd i ddod, gan gynnwys SIAL Paris (*un o'r prif arddangosfeydd masnach bwyd a diod yn Ewrop*), a Gulfood 25, lle cynhaliwyd gweithgareddau oddi ar y stondin gan gynnwys cyflwyno Cig Oen PGI Cymru yn llysgenhadaeth y DU yn Dubai fel rhan o gala Dydd Gŵyl Dewi a chinio llysgenhadaeth ar gyfer prynwyr manwerthu a phroseswyr. Mynychodd HCC hefyd Foodex Japan yn Tokyo a Sioe Fwyd Haf Efrog Newydd.
- 1.6.9. Yn ogystal â'r sioeau allweddol hyn, cyflwynodd HCC amrywiaeth o weithgareddau hyrwyddo llwyddiannus i gefnogi cyfrifon allforio allweddol ar draws ein marchnadoedd sefydledig, sy'n datblygu ac yn newydd. Ymhlith yr ymgyrchoedd nodedig mae noddi gŵyl cig oen Japan yn Tokyo; noddi'r te prynhawn uchaf yn y byd yn Dubai; creu digwyddiad bwrdd cogydd ar gyfer Cig Oen PGI Cymru yn Hong Kong; cefnogi dau ddigwyddiad dosbarth meistr yn yr Eidal ac un yn yr Iseldiroedd i arddangos Cig Oen Cymru; mynychu cyngres Lebensmittel Fleisch yn yr Almaen a chynnal dau genhadaeth fewnol cyfrifon allweddol o'r Eidal i Gymru.
- 1.6.10. Yn ogystal â datblygu a ymestyn marchnadoedd sefydledig, mae HCC yn gweithio'n ddiflino i sicrhau mynediad i farchnadoedd newydd ac yn cydweithio â Phartneriaeth Ardystio Allforio y DU.
- 1.6.11. Parhaodd HCC i sicrhau effeithiolrwydd craff archwiliadau i ategu uniondeb brandiau Cig Oen Cymru a Chig Eidion Cymru.
- 1.6.12. Parhaodd adnoddau i gael eu blaenoriaethu i gyfathrebu clir â'r diwydiant a'r rhanddeiliaid i gadw pawb wedi'u hysbysu am weithgaredd HCC a deallusrwydd marchnad.
- 1.6.13. Parhaodd HCC i integreiddio ac ymgorffori egwyddorion cynaliadwyedd drwy bob un o'i weithgareddau, gan ymestyn ei waith yn ystod y flwyddyn ariannol fel arweinydd meddwl ar gynhyrchu bwyd cynaliadwy a rheolaeth tir. Datblygodd ymhellach ei safbwynt wedi'i seilio ar ddata a thystiolaeth ar gynaliadwyedd i gynorthwyo, hyrwyddo a thywys y diwydiant drwy gyd-destun heriol ac esblygol.
- 1.6.14. Parhaodd HCC i hyrwyddo ei fap ffordd cynaliadwyedd uchel ei barch – Y Ffordd Gymreig – ac i ganolbwyntio ar y cysyniad a'r ymarferoldeb o ôl troed amgylcheddol cyfan.
- 1.6.15. Parhaodd HCC i ddefnyddio canlyniadau cadarnhaol Dadansoddiad Cylch Bywyd (*LCA*) ar gyfer Cig Oen Cymru a Chig Eidion Cymru, a gynhaliwyd gan SAC Consulting, i hysbysu'r diwydiant am y cyfraniad cadarnhaol mae ffermio cig coch yng Nghymru yn ei wneud i'r amgylchedd. Lansiodd HCC brosiect Datgarboneiddio Cig Eidion Cymru yn ystod 2024. Gyda chefnogaeth cyllid allanol o Gronfa Her Arfor, roedd yr astudiaeth 12 mis yn cynnwys ffermwyr cig eidion Cymraeg eu hiaith – o fewn Ynys Môn, Gwynedd, Sir Gaerfyrddin a Ceredigion – ac yn ceisio gwerthuso enillion economaidd ac allyriadau nwyon tŷ gwydr (*GHG*) o orffen cynnar a manteisio ar wartheg eidion o'r fuches laeth Gymreig.
- 1.6.16. Roedd gwaith ar esblygiad parhaus brandiau Cymreig yn seiliedig ar darddiad yn cynnwys y pum metrig amgylcheddol – carbon, bioamrywiaeth, dŵr, iechyd pridd, ac ansawdd aer – sy'n adlewyrchu ôl troed amgylcheddol cyfan Y Ffordd Gymreig o gynhyrchu cig coch. Yn dilyn y llinell sylfaen bioamrywiaeth a gyhoeddwyd yn 2023, cynhaliwyd arolwg o ddefnydd dŵr ar ffermydd Cymreig yn 2024–25 gyda'r canlyniadau'n cael eu defnyddio'n fewnol ac i lywio papurau ymchwil.
- 1.6.17. Yn ogystal, partnerodd HCC â phartneriaid sector a chorff ardoll eraill yn y DU ar fap ffordd diwydiannol ar gyfer cig eidion ac oen tuag at sero net.
- 1.6.18. Cynhaliwyd Cynhadledd HCC – Llwyddo mewn Marchnadoedd Byd-eang a Domestig ar 14 Tachwedd 2024 yn Faes Sioe Frenhinol Cymru, Llanelwedd. Archwiliodd y gynhadledd y ffactorau sy'n gyrru galw

byd-eang a domestig, amlygwyd sut mae HCC yn gweithio mewn partneriaeth â'r gadwyn gyflenwi i wrdd â'r anghenion hynny ac arddangoswyd arferion gorau o fewn y diwydiant.

- 1.6.19. Mynychwyd nifer o ddigwyddiadau eraill gyda'r prif nod o ymgysylltu â rhanddeiliaid ar draws y gadwyn gyflenwi a hyrwyddo negeseuon allweddol a gweithgareddau craidd HCC. Profwyd fformat gwahanol yn Sioe Frenhinol Cymru nad oedd yn cynnwys arddangosiadau coginio. Dychwelodd yr arddangosiadau ar gyfer y Ffair Aeaf yn ddiweddarach yn y flwyddyn. Cynhaliwyd digwyddiadau brecwast yn y ddau, a gafodd eu mynychu'n dda ac a roddodd gyfle i amlygu negeseuon allweddol am bwysigrwydd y sector i Gymru.
- 1.6.20. Ymhllith digwyddiadau ymgysylltu eraill roedd taith coleg i rannu gwybodaeth am Ymchwil a Datblygu (R&D) a'r diwydiant gyda myfyrwyr, digwyddiad ysgol tair diwrnod ar y cyd â Chlybiau Ffermwyr Ifanc (CFI) a'r sector Gwasanaethau Bwyd, yn ogystal â dau gynhadledd genedlaethol bydwreigiaeth ar gyfer gweithwyr iechyd proffesiynol, a mynychu'r Sioeau Addysg Cenedlaethol yn Llandudno a Chaerdydd.
- 1.6.21. Ym mis Ebrill 2024, cafodd HCC wahoddiad i siarad ac i noddi sesiwn da byw yng nghynhadledd fawreddog Cymdeithas Wyddoniaeth Anifeiliaid Prydain (BSAS), a oedd yn gyfle i arddangos portffolio R&D HCC yn ogystal â'r etifeddiaeth werthfawr a'r cyflawniadau o brosiectau Rhaglen Datblygu Cig Coch HCC. Roedd hyn yn cynnwys canfyddiadau allweddol o brosiect ansawdd cig Cig Oen Cymru, prosiect cynllunio iechyd anifeiliaid Stoc+, Cynllun Hwrdd y Mynydd, yn ogystal â chanfyddiadau o brosiect Grow Wales Green y mae HCC yn bartner gweithgar ynddo.
- 1.6.22. Mae HCC wedi chwarae rôl ragweithiol yn y prosiect SMART Nutrient Cymru; prosiect aml-bartner sy'n ymestyn o'r cae i'r ffordd ac yn mynd i'r afael â'r her o leihau colledion maetholion ac optimeiddio gwerth 'cig anghofiedig'. Fel partner allweddol yn y prosiect LUNZ (*Defnydd Tir ar gyfer Sero Net*) ar laswelltiroedd, mae HCC yn rheoli clwstwr cig eidion a defaid Cymru lle mae arferion rheoli glaswelltir agroecolegol yn cael eu hasesu ar gyfer cynaliadwyedd cyffredinol gan ddefnyddio'r Fetrick Fferm Fyd-eang sy'n ymgorffori ôl troed carbon drwy Agrecalc. Mae HCC hefyd yn chwarae rôl weithgar wrth hwyluso'r pecyn gwaith sy'n ceisio deall canfyddiadau o dir a reolir ar y daith tuag at sero net. Caiff cyfleoedd i rannu gweithgareddau R&D eu manteisio'n rheolaidd, yn amrywio o seminarau mewn digwyddiadau diwydiant i glybiau iechyd pradd a chynhadledd BSAS.
- 1.6.23. Mae Grŵp Gweithio Ymchwil a Datblygu Arloesedd Cynaliadwy HCC, sy'n cynnwys partneriaid allweddol mewn ymchwil academiaidd berthnasol, y diwydiant a grwpiau rhanddeiliaid ar hyd y gadwyn gyflenwi cig coch, yn parhau i ddatblygu mentrau R&D yn y dyfodol.
- 1.6.24. Ychwanegiad pwysig a llwyddiannus i bortffolio R&D yw'r fenter Meat Minds a recriwtiodd deg arweinydd (*oed 21–35*) ar draws y gadwyn gyflenwi o'r fferm i'r manwerthwr. Gweithiodd HCC gyda nhw i archwilio sesiynau technegol ar draws y gadwyn gyflenwi cig coch, gan gynnwys un ar iechyd a'r amgylchedd ffermio, i gig mewn deiet cytbwys, penodwyd mentor i bob aelod a chyd-ddyluniwyd a chyflwynwyd dau brosiect grŵp. Cynorthwyodd cyfranogwyr Meat Minds HCC mewn sawl ffordd, gan gynnwys cynnal arddangosiadau cigyddiaeth a gweithredu fel llysgennad i'r diwydiant cig coch.
- 1.6.25. Lansiwyd Rhestr Argymelledig Glaswellt a Meillion Cymru a Lloegr 2024–25 eleni. Mae'r gwerthusiad annibynnol blaenllaw hwn o amrywiaethau newydd yn cynrychioli 'beibl' cyfeiriedig ar gyfer effeithlonrwydd glaswelltiroedd gwell.
- 1.6.26. Noddodd HCC ddeuddeg ffermwr cig eidion a defaid yng Nghymru a gyfrannodd ddata a gwybodaeth i brosiect arloesol y byrddau ardoll ar y cyd, GrassCheckGB, ar sail wythnosol. Cafodd y data hwn ei ymgorffori mewn teclyn modelu rhagfynegol a ddatblygwyd gan ymchwilwyr yn y prosiect. Cynhaliwyd gweithdy ar-lein i rannu canlyniadau'r rhaglen hon.
- 1.6.27. Mae HCC yn gyfranogwr blaenllaw yn y cynllun RamCompare, sy'n ceisio gwerthuso a dangos gwerth hwrddau terfynol o fynegrif uchel o ystod o fridiau terfynol i bob pradd masnachol yn y DU. Mae'r data a gesglir yn galluogi datblygiad gwerthoedd bridio genomig.
- 1.6.28. Cynhaliwyd digwyddiad ar y fferm ar y cyd rhwng RamCompare/GrassCheckGB yng ngogledd Cymru i arddangos sut mae geneteg a rheoli pori yn cyfuno i wneud y gorau o berfformiad pradd defaid.

- 1.6.29. Mae HCC yn aelodau o'r Grŵp Craidd Da Byw a gyfarfu'n rheolaidd drwy gydol y flwyddyn, yn enwedig yn yr hydref, mewn ymateb i'r achosion cynyddol o Glefyd Tafod Glas a gofnodwyd yn ystod y flwyddyn.
- 1.6.30. Ym mis Medi 2024, cefnogodd HCC ddigwyddiadau 'Ein Ffermydd' Farming Connect a oedd yn cynnwys diwrnodau agored ar sawl fferm ar draws Cymru. Darparodd HCC wybodaeth a'r ymchwil ddiweddaraf i'r rhai a fynychodd.
- 1.6.31. Dyfarnwyd Ysgoloriaeth Da Byw HCC 2024 i Will Powell o Cross Gates, Llandrindod. Canolbwyntiodd ysgoloriaeth Will ar arferion ffermio yn yr UDA, yn benodol ar ddefnyddio genomig, effeithlonrwydd bwydo a thechnolegau modern i greu buchod sugno effeithlon, cynaliadwy ac sy'n gyfeillgar i'r amgylchedd. Ymwelodd Will â chwe fferm, cyhoeddodd ei ysgoloriaeth drwy'r cyfryngau cymdeithasol tra yn yr UDA ac fe gyflwynodd i nifer o grwpiau ffermwyr. Mae ei gyflwyniad ar gael ar wefan HCC a bydd canlyniadau ei astudiaethau'n parhau i gael eu lledaenu dros y flwyddyn i ddod.

Swyddog Cyfrifo
13 Tachwedd 2025

2. Adroddiad y Cyfarwyddwyr

2.1 Mae'r Cyfarwyddwyr yn cyflwyno yma eu hadroddiad, ynghyd â datganiadau ariannol archwiliedig y cwmni, am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025.

2.2 Canlyniadau

2.2.1. Y canlyniad am y flwyddyn oedd gwarged o £342,346 (2024 diffyg £437,871).

2.3 Prif Weithgaredd ac Adroddiad Strategol

2.3.1. Prif weithgaredd y cwmni yn ystod y flwyddyn oedd datblygu a hyrwyddo cig coch o Gymru.

2.3.2. Mae HCC wedi gweithio tuag at dargedau sydd wedi'u cynnwys yn y Cynllun Busnes ar gyfer 2022-26 ac amcanion Gweledigaeth 2025. Mae'r rhain fel y'u nodir yn yr Adroddiad Blyneddol ar dudalennau 3 i 11. Mae canlyniad y flwyddyn i'w weld yn y Datganiad o Wariant Cynhwysfawr ar dudalen 32 a sefyllfa'r cwmni ar ddiwedd y flwyddyn yn y Fantolen ar dudalen 33.

2.3.3. Y dangosyddion perfformiad ariannol allweddol ar gyfer y cwmni yw:

	2025 £	2024 £
Incwm Ardoll	4,670,061	4,471,478
Incwm Grant	311,832	976,569
Diffyg Gweithredu	338,797	(505,274)

(Tabl 1: Dangosyddion Perfformiad Allweddol)

2.3.4. Cynyddwyd cyfraddau Ardoll Cig Coch Cymru ym mis Ebrill 2023, ac yn dilyn sgwrs â'r diwydiant, argymhellwyd mecanwaith i gysylltu codiadau ardoll yn y dyfodol â'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr gan gynnwys costau tai perchen-feddianwyr (MPDT) gan Fwrdd HCC ac fe'i llofnodwyd wedi hynny gan y Gweinidog.

2.3.5. Nid oedd y mecanwaith yn cynnwys cynnydd blyneddol awtomatig ond roedd yn galluogi Bwrdd HCC i wneud unrhyw argymhellion cynnydd i'r Gweinidog yn seiliedig ar MPDT y flwyddyn galendr flaenorol heb ymgynghori â'r diwydiant. Cyn 2023 roedd cyfraddau Ardoll Cig Coch Cymru wedi bod yn sefydlog ers 12 mlynedd (ers 2011), ac roedd cynnydd cyn hynny yn 2001 (10 mlynedd ynghynt) ac yn 1996.

2.3.6. Roedd codiadau mewn cyfraddau ardoll yn y gorffennol yn gynydd untro y cytunwyd arno gan y diwydiant i adlewyrchu newidiadau chwyddiant dros y blyneddau blaenorol. Yn 2011 cynyddwyd y cyfraddau 24 y cant. Cynigodd y Bwrdd, a chymeradwywyd gan y Gweinidog, y dylid cymhwyso'r dull a gyflwynwyd yn 2023 – sef cynyddu cyfraddau ardoll yn seiliedig ar CPIH y flwyddyn flaenorol – i gyfraddau ardoll o fis Ebrill 2024 ymlaen, yn unol â CPIH, a gododd 4.2% yn ystod y 12 mis hyd at Rhagfyr 2023.

2.3.7. Mae'r effaith ar yr ardoll wedi'i darlunio yn Tabl 2 isod:

Categori Da Byw	2023-24			2024-25		
	Ardoll Cynhyrchydd £	Ardoll Lladd /Allforio £	Cyfanswm Ardoll £	Ardoll Cynhyrchydd £	Ardoll Lladd /Allforio £	Cyfanswm Ardoll £
Defaid	0.69	0.22	0.91	0.72	0.23	0.95
Gwartheg	4.74	1.45	6.19	4.94	1.51	6.45
Lloi <i>hyd at 68kg</i>	0.093	0.093	0.19	0.097	0.097	0.19
Moch	1.15	0.27	1.42	1.20	0.28	1.48

(Tabl 2: Cyfraddau Ardoll Cig Coch Cymru 2024-25)

Adroddiad y Cyfarwyddwyr (parhau)

- 2.3.8. Er gwaethaf y cynnydd yn y cyfraddau ardoll, mae HCC wedi'i effeithio gan ddiffygion yn y taliadau ardoll a ragwelwyd ar gyfer blwyddyn ariannol 2024–25 oherwydd lleihad yn y praid cenedlaethol, a gostyngiad yn nifer y ŵyn a gynhrychir.
- 2.3.9. Cynhaliwyd prisiad marchnad o adeilad swyddfa HCC ar 31 Mawrth 2024 gyda gwerth o £600,000. Nid yw Bwrdd HCC yn bwriadu symud o'r fangre yn y dyfodol agos. Yn unol â pholisi cyfrifyddu'r cwmni, bydd y prisiad nesaf o'r adeilad yn cael ei gynnal ym Mawrth 2027.

2.4 Polisi Amgylcheddol

- 2.4.1. Mae HCC wedi ymrwymo i leihau effaith ei weithgareddau ar yr amgylchedd gan geisio gwella gweithrediadau busnes yn barhaus er mwyn lleihau'r effaith ar yr amgylchedd lleol a byd-eang.
- 2.4.2. Y strategaeth yw hyrwyddo cynaliadwyedd ac ymwybyddiaeth amgylcheddol ledled y sefydliad drwy:
- 2.4.2.1 Ymgorffori mesurau effeithlonrwydd ynni ac adnoddau naturiol i gyfleusterau'r sefydliad;
 - 2.4.2.2 Mabwysiadu rhaglen gaffael sy'n ystyried effaith amgylcheddol cynhyrchion a gwasanaethau;
 - 2.4.2.3 Atal llygredd a lleihau'r defnydd o adnoddau trwy strategaethau rheoli gwastraff sy'n hyrwyddo aildddefnyddio, adfer ac ailgylchu gwastraff;
 - 2.4.2.4 Hyrwyddo teithio busnes priodol a rhannu ceir lle bo'n briodol;
 - 2.4.2.5 Sicrhau bod staff yn ymwybodol o effeithiau amgylcheddol eu gweithgareddau Gwaith ac yn darparu cefnogaeth i leihau'r effeithiau hynny.
- 2.4.3. Yn ogystal, mae HCC yn cydymffurfio â deddfwriaeth amgylcheddol perthnasol.

2.5 Gweithwyr

- 2.5.1. Mae HCC o'r farn y gall pob gweithiwr cyflogedig (neu ddarpar weithiwr cyflogedig) gyfrannu'n llawn ac yn effeithiol at nodau'r sefydliad ac mae wedi ymrwymo i ddefnyddio doniau ac adnoddau pawb i'r eithaf. O'r herwydd, ni fydd neb yn cael ei drin yn llai ffafriol ar sail oedran, anabledd, aillbennu rhywedd, priodas na phartneriaeth sifil, beichiogrwydd na mamolaeth, hil, crefydd na chred, rhyw na chyfeiriadedd rhywiol.
- 2.5.2. Ar ddiwedd y flwyddyn, dyma'r dadansoddiad o'r rhywiau ymysg y staff amser llawn:

	Benyw		Gwryw	
	2025 Rhif	2024 Rhif	2025 Rhif	2024 Rhif
Staff	21	26	7	7

(Tabl 3: Dadansoddiad Rhyw Staff)

- 2.5.3. Dyma'r cydbwysedd rhwng y rhywiau ar Fwrdd y Cyfarwyddwyr, sydd oll yn anweithredol:

	Benyw		Gwryw	
	2025 Rhif	2024 Rhif	2025 Rhif	2024 Rhif
Cyfarwyddwyr	3	3	6	8

(Tabl 4: Dadansoddiad Rhyw Aelodau Bwrdd)

- 2.5.4. Ni ddarperir dim gwybodaeth am faterion cymdeithasol na chymunedol.

Adroddiad y Cyfarwyddwyr (parhau)

2.6 Prif Risgiau ac Ansicrwydd

- 2.6.1. Amlinellir fframwaith risg y cwmni ar dudalen 19. Mae hyn yn sicrhau bod systemau mewnol HCC yn nodi, monitro ac ymateb i risgiau. Mae risgiau strategol HCC wedi'u rhestru ar dudalen 20. Cofnodir y prif risgiau ariannol yma.
- 2.6.2. Mae HCC yn wynebu nifer o brif risgiau ac ansicrwydd a allai gael effaith sylweddol ar sector cig coch Cymru. Mae'r rhain yn cynnwys:
- 2.6.2.1 Masnach ar ôl Brexit a Mynediad i Farchnadoedd
- 2.6.2.1.1 Heriau allforio: Er bod Cymru'n allforio llai i'r UE na rhai rhanbarthau eraill yn y DU, mae'r sector cig coch yn dal i ddibynnu'n fawr ar farchnadoedd yr UE. Gall unrhyw rwystrau masnach, tollau, neu wahaniaethau rheoleiddiol leihau cystadleurwydd.
- 2.6.2.1.2 Ansicrwydd rheoleiddiol: Gall newidiadau mewn safonau diogelwch bwyd, lles anifeiliaid, a'r amgylchedd ar ôl Brexit greu baich cydymffurfio neu gyfyngu ar fynediad i farchnadoedd.
- 2.6.2.2 Prinder Llafur
- 2.6.2.2.1 Mae'r sector yn dibynnu'n fawr ar lafur mudol o'r UE, yn enwedig mewn gweithfeydd prosesu. Mae rheolau mewnfudo ar ôl Brexit wedi gwneud recriwtio gweithwyr medrus a thymhorol yn anoddach, gan fygwth gallu gweithredol.
- 2.6.2.3 Diwygio Polisi Amaethyddol
- 2.6.2.3.1 Mae'r trawsnewid o gymorthdaliadau Polisi Amaethyddol Cyffredin yr UE (PAC) i gynlluniau newydd Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru yn cyflwyno ansicrwydd. Mae pryderon ynghylch hyfywedd ariannol ffermydd os caiff cymorth uniongyrchol ei leihau neu ei ailstrwythuro.
- 2.6.2.4 Dirywiad yn Nifer y Da Byw
- 2.6.2.4.1 Bu gostyngiad sylweddol yn nifer y defaid bridio yng Nghymru, sy'n bygwth hyfywedd y gadwyn gyflenwi cig coch gyfan o ffermwyr i broseswyr.
- 2.6.2.4.2 Mae HCC yn dibynnu'n fawr ar incwm o 3 phrosesydd mawr. Gallai cau unrhyw un ohonynt gael effaith sylweddol ar incwm HCC.
- 2.6.2.5 Polisi Hinsawdd a Phwysau Cynaliadwyedd
- 2.6.2.5.1 Mae polisiâu Llywodraeth Cymru sy'n anelu at gyflawni allyriadau sero net yn cael eu hystyried gan rai yn y diwydiant fel rhai sy'n gwrthdaro â ffermio da byw. Gall lleihau maint y buchesi i gyrraedd targedau hinsawdd danseilio diogelwch bwyd ac economïau gwledig.
- 2.6.2.6 Ansicrwydd Economaidd a Marchnadol
- 2.6.2.6.1 Gall amrywiadau mewn costau mewnbwn (e.e. bwyd anifeiliaid, tanwydd, gwrtaith), galw defnyddwyr, a phrisiau cig byd-eang effeithio'n sylweddol ar broffidioldeb.
- 2.6.2.6.2 Gall pwysau costau byw hefyd newid dewisiadau defnyddwyr tuag at gig rhatach wedi'i fewnforio, gan effeithio ar alw am gynhyrchion Cymreig.
- 2.6.2.7 Brand a Chanfyddiad Defnyddwyr
- 2.6.2.7.1 Mae cynnal delwedd premiwm Cig Oen Cymru a Chig Eidion Cymru yn hanfodol. Gall unrhyw ddigwyddiadau diogelwch bwyd, pryderon lles anifeiliaid, neu gyhoeddusrwydd negyddol niweidio ymddiriedaeth defnyddwyr a photensial allforio.

Adroddiad y Cyfarwyddwyr (parhau)

- 2.6.3. O ystyried ehangder a dyfnder yr heriau sy'n wynebu diwydiant cig coch Cymru, mae'n hanfodol bod gan ddiwydiant cig coch Cymru gorff cig coch wedi'i ariannu'n ddigonol i ymgymryd â datblygu, hyrwyddo a marchnata cig coch Cymru, gartref a thramor; a chynnal y momentwm a gyflawnwyd eisoes.
- 2.6.4. Er gwaethaf y cynnydd yng nghyfraddau'r Ardoll Cig Coch ym mis Ebrill 2024 mae HCC yn dal i gael ei effeithio gan chwyddiant uwch a'r effaith ganlyniadol ar ei bŵer gwario, gyda chwyddiant cost hysbys wedi'i ymgorffori yn y gyllideb a ragwelir ar gyfer 2025-26 gyda rhai codiadau cytundebol wedi'u cadarnhau rhwng 5-10. % ar y flwyddyn flaenorol, a rhagdybiwyd chwyddiant o 3% ar categorïau gwariant eraill. Mae HCC hefyd wedi cyllidebu ar gyfer chwyddiant cyflog Llywodraeth Cymru o 3%.
- 2.6.5. Yn fyr, bydd incwm HCC yn cael ei effeithio gan lai o adennill ardoll o'i gymharu â'r sefyllfa hanesyddol a'r anallu i adennill TAW ochr yn ochr â chynnydd mewn costau gweithredu.
- 2.6.6. Bydd y sefydliad yn parhau i nodi cyfleoedd i sicrhau arbedion effeithlonrwydd drwy leihau gwariant lle bo'n briodol a chynyddu incwm gyda ffocws parhaus ar sicrhau'r gwerth gorau am arian ar gyfer y bunt Gymreig.

2.7 Cyfarwyddwyr a'u Buddiannau

- 2.7.1. Roedd Cyfarwyddwyr y cwmni drwy gydol y cyfnod a hyd at ddyddiad llofnodi'r datganiadau ariannol fel a ganlyn:

Enw	Statws y Penodiad	Dyddiad y Penodiad	Tymor y Swydd	Dyddiad yr Ymddiswyddiad	Diddordebau
CM Smith	Cadeirydd	1 Ebrill 2021 Ailbenodi 1 Ebrill 2024 (2 ^{il} Dymor)	3 Blynedd		Ymgynghorydd Sector Cig Coch Uwch Swyddog, Tîm Adfywio, Cyngor Bro Morgannwg. Cyfarwyddwr: Food Redistribution Wales Ltd (Penodwyd ar 1 Ionawr 2025); Wynnstay Group PLC (Penodwyd ar 1 Ebrill 2025); Celtic Pride Ltd (Penodwyd ar 10 Gorffennaf 2025)
GR Davies	Cyfarwyddwr	1 Ebrill 2021 Ailbenodi 1 Ebrill 2023 (2 ^{il} Dymor)	3 Blynedd	12 Mehefin 2024	Rheolwr Cyffredinol ac Ystad, Ystad Rhug a Glynllifon. Partner, Gwinllan y Dyffryn Ymddiriedolwr – Ymddiriedolaeth Elusenol Rhug
GW Davies	Cyfarwyddwr	1 Ebrill 2017 Ailbenodi 1 Ebrill 2023 (3 ^{ydd} Tymor)	3 Blynedd		Prif Weithredwr, Grwp Wynnstay CDP (Ymddiswyddodd 23 Awst 2024); Cyfarwyddwr: Fane Valley Cooperative (Penodwyd ar 1 Medi 2025); Ymddiswyddodd 23 Awst 2024 o'r canlynol: Eifionydd Farmers Ltd; Glasson Grain Ltd; Glasson Group (Lancaster) Ltd; Grainlink Ltd; Humphrey Feeds Ltd; Humphrey Pullets Ltd; Humphrey Poultry (Holdings) Ltd; Shropshire Grain Ltd; Tamar Milling Ltd; Welsh Food Producers Ltd; Woodheads Seeds Ltd; Wrekin Grain Ltd; Wynnstay (Agricultural Supplies) Ltd; Youngs Animal Feeds Ltd. Ymddiswyddodd 30 Ionawr 2025 o Agricultural Industries Confederation Ltd; Ymddiswyddodd 5 Fawrth 2025 o Bibby Agricultural Ltd; Ymddiswyddodd 7 Fawrth 2025 o Wyro Developments Ltd; Ymddiswyddodd 27 Fawrth 2025 o Wynnstay Group PLC;
JT Davies	Cyfarwyddwr	1 Ebrill 2017 Ailbenodi 1 Ebrill 2023 (3 ^{ydd} Tymor)	3 Blynedd		Ffarmwr; Cyfarwyddwr - Cwmbetws Ltd;
HH Evans	Cyfarwyddwr	1 Ebrill 2023	3 Blynedd		Ffarmwr.
AJP Evershed	Cyfarwyddwr	1 Ebrill 2021 Ailbenodi 1 Ebrill 2024 (2 ^{il} Tymor)	2 Flynnedd		Ffarmwr; Partner – Evershed & Co

Adroddiad y Cyfarwyddwyr (parhau)

Enw	Statws y Penodiad	Dyddiad y Penodiad	Tymor y Swydd	Dyddiad yr Ymddiswyddiad	Diddordebau
MW Humphreys	Cyfarwyddwr	1 Ebrill 2023	3 Blynedd		Ymchwilydd wedi Ymddeol Athro Emeritws, IBERS Prifysgol Aberystwyth
DP Morgan	Cyfarwyddwr	1 Ebrill 2021 Ailbenodi 1 Ebrill 2023 (2 nd Dymor)	3 Blynedd	12 Mehefin 2024	Cyfarwyddwr Caffael, Kepak; Ffarmwr; Cyfarwyddwr Ffrydlan Ltd Aelod, Bwrdd Ardystio Bwyd o Ansawdd Cymru
RE Roberts	Cyfarwyddwr	1 Ebrill 2021 Ailbenodi 1 Ebrill 2024 (2 nd Dymor)	2 Flynedd		Ffarmwr; Cyfarwyddwr: Heidro Harnog Cyf; Clwb Rybgi Dolgellau Cyf; Llywydd Anrhydeddus ac Aelod Bwrdd - Farmers Marts (RG Jones) Ltd; Aelod – Bwrdd Ardaloedd Llai Ffatriol NFU Cymru
CE Sanger-Davies	Cyfarwyddwr	1 Ebrill 2023	3 Blynedd		Ymgynghorydd Marchnata; Cyfarwyddwr - The Liverpool and Merseyside Theatres Trust Ltd; Experience Marketing Ltd; The Bluecoat.
V Spencer-Francis	Cyfarwyddwr	1 Ebrill 2023	3 Blynedd		Sylfaenydd a Rheolwr Gyfarwyddwr; Cyfarwyddwr Cowshed Communication Ltd.

(Tabl 5: Aelodau'r Bwrdd a'u Buddiannau)

2.8 Datblygiadau yn y Dyfodol

- 2.8.1. Bydd y cwmni'n parhau i ddatblygu a hyrwyddo cig coch Cymru drwy incwm o'r ardoll ac unrhyw incwm sydd ar gael o grantiau.
- 2.8.2. Mae pwrpas strategol a blaenoriaethau HCC, wedi'u seilio ar Fesur Diwydiant Cig Coch (Cymru) 2010, yn deillio o'i ddogfennau Gweledigaeth. Mae hon yn ddogfen bwysig sy'n gosod y sylfeini i adeiladu dyfodol y diwydiant ac yn gweithredu fel glasbrint i HCC gefnogi ac uno pob elfen o'r sector a'r gadwyn gyflenwi.
- 2.8.3. Ailgyhoeddodd HCC Gweledigaeth ddiweddariedig ar gyfer Cig Coch Cymru ym mis Tachwedd 2022; sy'n rhedeg tan y gwanwyn 2026. Mae'r Weledigaeth, sy'n cyd-fynd â phenodiadau Gweinidogol, yn llywio datblygiad Cynllun Busnes HCC.
- 2.8.4. O fis Ionawr 2025 ymlaen, bu HCC yn ymgysylltu â'r diwydiant ar ddatblygiad Gweledigaeth newydd ar gyfer Diwydiant Cig Coch Cymru, 2026–30.
- 2.8.5. Nododd y broses ymgysylltu gychwynnol nifer o feysydd i'w hystyried a allai effeithio ar ddatblygiad y Weledigaeth:
 - 2.8.5.1 Amserlen etholiad y Senedd: Disgwylir i etholiad nesaf y Senedd gael ei gynnal ar 7 Mai 2026, gyda'r cyfnod swyddogol cyn-etholiad yn dechrau chwe wythnos cyn y dyddiad hwn. Dylid nodi ei bod yn annhebygol iawn y bydd unrhyw ddogfennau strategol neu ddatganiadau'n cael eu cyhoeddi neu eu cymeradwyo gan Lywodraeth Cymru yn ystod ac yn arwain at y cyfnod hwn oherwydd sensitifrwydd gwleidyddol posibl. O ganlyniad, mae cwmpas cyfyngedig ar gyfer symud yn yr amserlen arfaethedig.
 - 2.8.5.2 Diffyg eglurder ar argaeledd cyllid posibl a'r amodau sy'n gysylltiedig â'r cyllid: Nodwyd y dylai HCC geisio adolygu a datblygu ffrydiau cyllido ychwanegol i ategu ac ychwanegu at incwm ardoll presennol; gyda'r llwybr mwyaf priodol ar gyfer gwneud hynny yn deillio o Lywodraeth Cymru.
 - 2.8.5.3 Gorgyffwrdd posibl a dryswch o ran cyflawni: Yn ystod y trafodaethau cychwynnol, nododd nifer o ymatebwyr y gorgyffwrdd a ganfyddir o ran cyflawni rhwng HCC a sefydliadau'r sector preifat (*oherwydd eu cyfraniad at raglenni bwyd-amaeth Llywodraeth Cymru*). Mae'n amlwg bod angen i Weledigaeth y dyfodol nodi, amlygu a chadarnhau cyfrifoldebau/cylch gwaith pob partner cyflawni yn y dyfodol.

Adroddiad y Cyfarwyddwyr (parhau)

2.8.5.4 Cyllid parhaus neu barhaus: Cyflwynodd HCC y Rhaglen Datblygu Cig Coch (RMDP) rhwng 2018–23 a ariannwyd drwy'r UE a Llywodraeth Cymru drwy'r Rhaglen Datblygu Gwledig – Cymunedau Gwledig 2014–2020. Amlygodd y rhaglen a ariannwyd (£9.2m) broblemau posibl gyda ffrydiau cyllido cyfyngedig o ran amser, gan gynnwys 'brigau a dyffrynnoedd' anghyson mewn llif arian. Dylid mapio cyllid a ddarperir ar gyfer gwaith a gyflwynir gan HCC dros nifer o flynyddoedd ariannol (*h.y. i ystyried cyfnod llawn y Weledigaeth*).

2.8.5.5 Adolygiad o gylch gwaith craidd HCC: Dylid cynnal adolygiad o gylch gwaith craidd HCC, os nad ar yr un pryd, yna yn fuan ar ôl cynhyrchu'r Weledigaeth newydd. Dylai'r adolygiad ym mis Gorffennaf 2025 ystyried rôl HCC wrth gefnogi'r Weledigaeth, ynghyd â meysydd lle dylai partneriaid diwydiant ehangach a rhaglenni a ariannwyd fod yn rhan o'r gwaith. Dylai argymhellion o ymchwiliad Pwyllgor ETRA y Senedd, ynghyd ag ymateb Llywodraeth Cymru, lywio'r adolygiad hwn o'r cylch gwaith a phapur ehangach Gweledigaeth 2030.

2.8.6. Disgwyli'r i Gweledigaeth 2030 gael ei chadarnhau gan y Bwrdd ar 13 Tachwedd 2025 ac yna'i hanfon ymlaen i Lywodraeth Cymru i'w chymeradwyo.

2.9 Cyfalaf Cyfrannau

2.9.1. Mae'r cwmni'n gwmni cyfyngedig drwy warant ac nid oes ganddo unrhyw gyfalaf cyfranddaliadau. Cyfyngir atebolrwydd yr aelod i £100.

2.10 Archwilydwr

2.10.1. Archwilydd Cyffredinol Cymru yw archwilydd y cwmni yn unol â pharagraff 18(1) o atodlen 8 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

2.11 Datganiad Llywodraethu

2.11.1. Fframwaith Llywodraethu

2.11.1.1.Y Cyfarwyddwyr sy'n gyfrifol am drefn lywodraethu gorfforaethol y cwmni ac maent wedi mabwysiadu'r arferion a bennir yng Nghod Llywodraethu Corfforaethol y DU, lle bo hyn yn berthnasol ac yn ymarferol.

2.11.1.2.Mae gan y Prif Weithredwr gyfrifoldeb fel Swyddog Cyfrifyddu am gynnal system gadarn o reolaeth fewnol sy'n helpu i gyflawni polisiau, nodau ac amcanion HCC ac i ddiogelu'r arian cyhoeddus a'r asedau sefydliadol yn unol â'r cyfrifoldebau a nodir yn "Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru".

2.11.1.3.Cyllidir HCC gan incwm grant ac ardoll. Mae gan Weinidogion Cymru y grym i bennu ardoll dan Fesur Diwydiant Cig Coch (Cymru) 2010. Caiff y swyddogaethau dan y Mesur eu dirprwyo i HCC drwy gytundeb dirprwyo.

2.11.1.4.Bwrdd y Cyfarwyddwyr

Mae gan Fwrdd y Cyfarwyddwyr nifer o swyddogaethau pwysig i reoli risg, gan gynnwys gosod y cywair a dylanwadu ar ddiwylliant rheoli risg oddi mewn i HCC a phennu faint o risg sy'n dderbyniol mewn meysydd gweithgaredd penodol. Mae'n gwneud hyn drwy gyfrwng ei bolisi a'i ddull gweithredu cyffredinol.

2.11.1.5.Mae'r Bwrdd yn ymwybodol o arferion Llwgrobwrwyo a Llygru ac mae wedi mabwysiadu polisi i'w hatal.

2.11.1.6.Pwyllgor Archwilio a Risg HCC

Caiff cylch gorchwyl y Pwyllgor Archwilio a Risg ei ddiffinio i gynnwys ystyried gweithgareddau arfaethedig a chanlyniadau archwilio mewnol ac allanol. Dyma gyfansoddiad y Pwyllgor yn ystod y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2025:- G W Davies (Cadeirydd); J T Davies; A J Evershed; CE Sanger-Davies.

Adroddiad y Cyfarwyddwyr (parhau)

Datganiad Llywodraethu (parhau)

2.11.1.7. Pwyllgor Taliadau HCC

Pwyllgor Taliadau Bwrdd y Cyfarwyddwyr sy'n argymhell tâl y Prif Weithredwr.

2.11.2. Adolygu Effeithiolrwydd

2.11.2.1 Mae HCC wedi cynnal ei adolygiad ei hun o effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol dan oruchwyliaeth y Pwyllgor Archwilio a Risg. Hysbyswyd Bwrdd y Cyfarwyddwyr ynghylch goblygiadau adolygiad o effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol.

2.11.2.2 Mae systemau'r cwmni'n cael eu hadolygu'n gyson.

2.11.2.3 Wrth adolygu effeithiolrwydd system rheolaeth fewnol HCC mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg wedi cynnal y gweithgareddau allweddol hyn:

2.11.2.4 Adroddiadau Ariannol

Cafwyd dealltwriaeth o'r meysydd sy'n peri'r risgiau ariannol mwyaf ar hyn o bryd a sut mae'r rheolwyr yn ymdrin â nhw'n effeithiol.

2.11.2.5 Datganiadau Ariannol Blynnyddol

Adolygwyd y datganiadau ariannol blynnyddol gan benderfynu a oeddent yn gyflawn ac yn cyd-fynd â'r wybodaeth sy'n hysbys i aelodau'r pwyllgor; aseswyd a yw'r datganiadau ariannol yn adlewyrchu'r egwyddorion cyfrifyddu priodol; cyfarfuwyd â'r rheolwyr a'r archwilwyr allanol i adolygu'r datganiadau ariannol a chanlyniadau'r archwiliad.

2.11.2.6 Archwilio Mewnol

Adolygodd y Pwyllgor adroddiadau yr archwilwyr mewnol.

2.11.2.7 Archwilio Allanol

Adolygwyd cwmphas a dull archwilio arfaethedig yr archwilwyr a gwnaed yn siŵr nad oedd dim cyfyngiadau na therfynau wedi'u gosod ar y cwmphas heb gyfiawnhad.

2.11.3. Pwrpas y system rheolaeth fewnol

2.11.3.1. Bwriad y system rheolaeth fewnol yw rheoli risg i raddau rhesymol, yn hytrach na dileu pob risg o fethu â chyflawni polisiâu, nodau ac amcanion. Felly, ni all ond ddarparu sicrwydd rhesymol, ac nid sicrwydd llwyr, o effeithiolrwydd.

2.11.3.2. Mae'r system rheolaeth fewnol yn seiliedig ar broses barhaus sydd i fod i adnabod a blaenoriaethu'r risgiau rhag cyflawni polisiâu, nodau ac amcanion HCC, i werthuso'r tebygolrwydd y bydd y risgiau hynny'n digwydd ac effaith hynny, ac i'w rheoli'n effeithlon, yn effeithiol ac yn ddarbodus.

2.11.3.3. Mae'r system rheolaeth fewnol wedi bod ar waith ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2025, a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynnyddol, ac mae'n cydymffurfio â chanllawiau'r Trysorlys.

2.11.4. Y gallu i drin risg

2.11.4.1. Rhoddir arweiniad i'r broses o reoli risg drwy Fwrdd y Cyfarwyddwyr a'r Pwyllgor Archwilio a Risg.

2.11.4.2. Rheolwyr gweithredol HCC yw tîm rheoli risg y cwmni, ac maent yn gyfrifol am ledaenu arferion da ar draws y sefydliad. Rhoddir hyfforddiant i'r tîm gweithredol er mwyn iddynt allu cyflawni'r gwaith hwn.

Adroddiad y Cyfarwyddwyr (parhau)

Datganiad Llywodraethu (parhau)

2.11.5. Y Fframwaith Risg

2.11.5.1. Mae polisi rheoli risg y cwmni'n elfen allweddol o'r system rheolaeth fewnol a'r fframwaith llywodraethu corfforaethol. Mae'n cynnwys agwedd HCC at reoli risg, ei swyddogaethau a'i gyfrifoldebau, y broses o reoli risg a'r trefniadau adolygu.

2.11.5.2. Pennir archwaeth HCC o ran risg drwy asesu effaith y risg ar nodau, amcanion ac adnoddau ariannol y cwmni.

2.11.5.3. Mae'r eitemau a ganlyn yn elfennau allweddol yn y system rheolaeth fewnol:

2.11.5.4. Cytundeb fframwaith

Mae cytundeb fframwaith wedi cael ei sefydlu rhwng HCC a Llywodraeth Cymru. Mae'r cytundeb hwn yn rhoi manylion y trefniadau llywodraethu rhwng Llywodraeth Cymru, fel yr unig aelod, a HCC.

2.11.5.5. Cofrestr Risg

Mae gan y cwmni Gofrestr Risg sy'n nodi risgiau ac yn eu sgorio am risg ac effaith. Caiff y gofrestr ei harchwilio'n rheolaidd gan y tîm gweithredol a'i hadolygu gan y Pwyllgor Archwilio a Risg.

Ymgwymerwyd ag adolygiad manwl ac ail-ddylunio fframwaith rheoli risg HCC, gan gynnwys y polisi rheoli risg, y proffil risg strategol, a'r parodrwydd i gymryd risg.

Bydd hyn yn caniatáu ar gyfer cyfathrebu a dealltwriaeth glir o gyfrifoldebau a gofynion ar gyfer risg, gan gynnwys rolau a chyfrifoldebau, methodoleg sgorio risg, nodi risg, rhaglenni hyfforddi, adolygu, adrodd a monitro.

Nodwyd naw thema risg strategol:

Rhif Risg	Risg Strategol
SR1	Anallu i gynnal iechyd ariannol a gwneud y mwyaf o'r holl gyfleoedd ariannol
SR2	Nid yw seilwaith TG yn ddiogel, yn wydn, ac yn ddigon hyblyg i fodloni galw a heriau yn y dyfodol
SR3	Methiant i gynnal amgylchedd ac ystad ddiogel i staff, ymwelwyr, a phob rhanddeiliaid
SR4	Anallu i ymateb yn effeithiol i aflonyddwch / digwyddiad mawr
SR5	Llywodraethu, arweinyddiaeth a throsolwg aneffeithiol
SR6	Methu â recriwtio, datblygu, ymgysylltu a chadw ein staff
SR7	Methiant i gwrrdd â disgwyliadau ac anghenion rhanddeiliaid (<i>Talwyr yr Arddoll, Gweinidogion Cymru</i>)
SR8	Methiant i gynnal Brand Cig Coch Cymru (<i>Methiant yn y Gadwyn Gyflenwi</i>)
SR9	Methiant i dystiolaethu'n effeithiol ac ategu rhinweddau cynaliadwyedd Diwydiant Cig Moch Cymru

(Tabl 6: Risg Strategol)

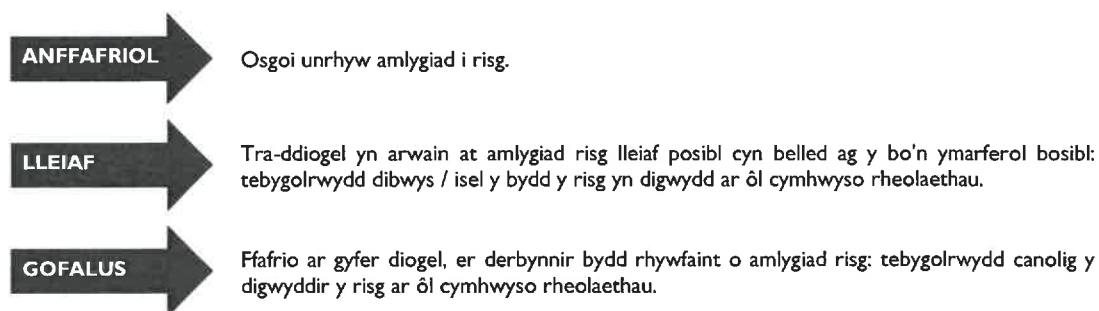
Amlinellir isod ddisgrifiad o'r prif ffactorau risg a allai effeithio ar y sefydliad. Nid yw'r holl ffactorau o fewn rheolaeth HCC. Gall ffactorau eraill ar wahân i'r rhai a restrir isod hefyd effeithio'n andwyol ar y sefydliad.

Adroddiad y Cyfarwyddwyr (parhau)

Datganiad Llywodraethu (parhau)

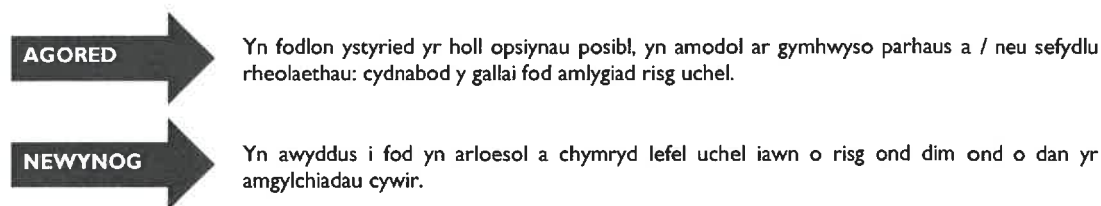
Risg	Disgrifiad	Archwaeth Risg	Lliniaru Allweddol
Methiant i gynnal iechyd ariannol a gwneud y mwyafrif o bob cyfle cyllido	Ansicrwydd cyllido wedi'i effeithio gan amrywioldeb ac anrhagweladwyedd niferoedd da byw a llif gwaith mewn gweithfeydd prosesu	Agored a Gofalus	Adolygiad parhaus o'r rhagolygon; monitro llif arian i sicrhau cydymffurfiaeth â throthwy goddefgarwch llif arian y Fframwaith; Gweledigaeth 2030 – dod o hyd i gyllid amgen gan Lywodraeth Cymru i gyflawni cylch gwaith y Mesur Cig Coch
Nid yw seilwaith TG yn ddiogel, yn wydn, ac yn ddigon hyblyg i fodloni galw a heriau yn y dyfodol	Ymosodiadau seiber yn cynyddu o ran amlder a chymhlethdod	Gofalus	Mae Polisi Digwyddiad Argyfyngus yn diffinio gweithdrefnau wrth gefn ar gyfer adfer ar ôl tarfu ar wasanaethau cyfrifiadurol a/neu rwydwaith. Yswiriant Seiber yn ei le sy'n darparu yswiriant ar gyfer ymateb i doriad, costau cyfreithiol a rheoleiddiol, ymyrraeth busnes, yswiriant seiberdrosedd, adfer data.
Methiant i gynnal amgylchedd ac ystâd ddiogel ar gyfer staff, ymwelwyr, a phob rhanddeiliad	Torri dyletswydd gofal	Gofalus	Archwiliad blynyddol a gwasanaeth cynghori lechyd a Diogelwch a ddarperir gan Fentor NatWest.
Anallu i ymateb yn effeithiol i aflonyddwch / digwyddiad mawr	Cynllun clir i gynnal naratif diogel ar Gig Coch - mae cynllunio wrth gefn pendant ar gyfer digwyddiad o'r fath yn hollbwysig	Gofalus	Mae polisi a gweithdrefnau Digwyddiad Critigol sydd ar waith yn cynnwys rhestr o ddigwyddiadau craidd a sut y caiff y rhain eu gweithredu.
Llywodraethu, arweinyddiaeth a throsolwg aneffeithiol	Cynllunio olyniaeth a newidiadau i dirwedd wleidyddol	Lleiaf	Mae HCC wedi datblygu ei Weledigaeth 2025, sy'n nodi'r cyfeiriad strategol ac yn disgrifio ei nodau a'i flaenoriaethau'n glir. O fis Ionawr 2025 ymlaen, bu HCC yn ymgysylltu â'r diwydiant ar ddatblygiad Gweledigaeth newydd ar gyfer Diwydiant Cig Coch Cymru, 2026–30.
Methiant i recriwtio, datblygu, ymgysylltu a chadw ein staff	Cadw staff brwdfrydig o ansawdd uchel gydag ehangder profiad ac etheg gwaith uchel; creu amgylchedd gwaith cadarnhaol	Agored a Gofalus	Hyfforddiant helaeth a chyfredol. Cyflogau cystadleuol, buddion a chymhellion allweddol eraill, gan gynnwys gweithio hyblyg a hybrid.
Methiant i gwrdd â disgwyliadau rhanddeiliaid	Disgwyliad cynyddol gan dalwyr ardoll o ran lefelau cyflawni yn erbyn cylch gwaith. Lledaenu adnoddau cyfyngedig yn fras – cylch gwaith statudol eang. Cynnal darpariaeth wrth wynebu pwysau ariannol.	Lleiaf	Strategaethau marchnata effeithiol ac ymgysylltu â rhanddeiliaid. Mae'r Fframwaith Monitro yn adolygu perfformiad yn erbyn targedau trwy gydol y flwyddyn.
Methiant i gynnal Brand Cig Coch Cymru (Methiant yn y Gadwyn Gyflenwi)	Cau'r lladd-dai mwy yng Nghymru. Lleihad mewn màs critigol wrth i ddiwydiant frwydro i ymateb i'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy (CFfC).	Lleiaf	Sefydlu perthnasoedd cyfrifon allweddol gyda'r sector manwerthu a gwasanaeth bwyd lluosog.
Methiant i dystiolaethu'n effeithiol ac ategu rhinweddau cynaliadwydd Diwydiant Cig Coch Cymru	Cyrraedd targedau Llywodraeth Cymru ar y Newid yn yr Hinsawdd. Newidiadau patrwm tywydd cynyddol yn effeithio ar gyflenwadau a chynhyrchiant.	Agored	Bwrdd Cynghori Rhanddeiliaid wedi'i greu i roi mewnbyn ac adborth ar fentrau cynaliadwydd.

(Tabl 7: Risgiau Strategol - Disgrifiad)

Adroddiad y Cyfarwyddwyr (parhau)

Datganiad Llywodraethu (parhau)

2.11.5.6. Cynllun Parhad Busnes

Paratowyd Cynllun i ystyried sut y gallai HCC barhau â'i weithgareddau craidd pe bai trychineb yn digwydd.

2.11.5.7. Cynllun Busnes a Cynllun Gweithredol

O dan drefniadau llywodraethu newydd, mae HCC wedi paratoi Cynllun Busnes 2022-2026 ar gyfer tymor y Llywodraeth. Cyflwynir Cynllun Gweithredol Blyneddol a Chyllideb i'r Bwrdd. Cymeradwywyd y Cynllun ar gyfer 2024-25 yng nghyfarfod y Bwrdd ym mis Mawrth 2024.

2.11.5.8. Adroddiadau Ariannol

Bydd adroddiadau ariannol yn cael eu cyflwyno i'r Bwrdd yn rheolaidd.

2.11.5.9. Adroddiadau Anariannol

Mae HCC wedi datblygu System Monitro a Gwerthuso sy'n monitro canlyniadau ac allbynnau yn erbyn y targedau a bennwyd yn y Cynllun Gweithredol. Bydd pob adran a'r tîm gweithredol yn cynnal adolygiadau rheolaidd er mwyn gwneud yn siŵr bod y canlyniadau'n cael eu cyflawni, fod yr adnoddau'n cael eu defnyddio'n briodol a bod HCC yn rhoi gwerth am arian i'r rheini sy'n talu'r ardoll.

2.12 Archwilio Mewnol

- 2.12.1. Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg wedi hysbysu Bwrdd y Cyfarwyddwyr bod gan y sefydliad fframwaith effeithiol ar gyfer llywodraethu a rheoli risg ar waith. Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn credu bod gan y sefydliad reolaethau effeithiol ar waith. Dangosir y meysydd gwaith penodol a gyflawnwyd gan y Pwyllgor Archwilio a Risg yn 2024-25 a'r diweddaraf o gymeradwyo'r datganiadau ariannol yn *Nhabl 8* isod:

System	Math o Adolygiad	Gwyrdd	Melyn	Oren	Coch
Rheoli Cyllidebol gan gynnwys Grantiau	Sicrwydd	1	2	-	-
Parhad Busnes a Rheoli Digwyddiadau	Sicrwydd	1	4	-	-
Adolygiad o'r Systemau a'r Gweithdrefnau Cyfredol	Cynghorol	N/A	N/A	N/A	N/A
Gofynion Iechyd a Diogelwch	Sicrwydd	2	1	-	-

(Tabl 8: Adolygiadau Archwilio Mewnol – Meysydd Gwaith yr Ymgymerydd â hwy)

- 2.12.2. Darparodd yr adroddiad cynghorol 'Adolygiad o'r Systemau a'r Gweithdrefnau Presennol', ac felly, ni roddwyd sgôr sicrwydd RAG.

- 2.12.3. Diffiniadau asesu amcanion rheoli:

2.12.3.1. Gwyrdd: Cyflawnwyd yr amcan rheoli – mae'r rheolaethau'n ddigonol, yn effeithiol ac yn effeithlon.

2.12.3.2. Melyn: Cyflawnwyd yr amcan rheoli – dim gwendidau mawr ond mae lle i wella.

2.12.3.3. Oren: Ni chyflawnwyd yr amcan rheoli – mae'r rheolaethau'n annigonol neu'n aneffeithiol.

2.12.3.4. Coch: Diffyg sylfaenol neu fethiant rheolaethau allweddol.

Adroddiad y Cyfarwyddwyr (parhau)

Datganiad Llywodraethu (parhau)

- 2.12.4. Mae'r meysydd lle darparwyd asesiadau sicrwydd yn gallu cynnig sicrwydd rhesymol yn unig, nid sicrwydd llwyr, yn erbyn camgymeriad neu golled. Mae eu heffeithiolrwydd yn cael ei leihau os nad yw argymhellion archwilio mewnol a wnaed yn ystod y flwyddyn wedi'u gweithredu'n llawn. Gwnaed y nifer canlynol o faterion fesul graddio ar waith archwilio a gynhaliwyd yn 2024–25:

System	Math o Adolygiad	Nifer o faterion fesul graddio			
		4	3	2	1
Rheoli Cyllidebol gan gynnwys Grantiau	Sicrwydd	-	-	1	1
Parhad Busnes a Rheoli Digwyddiadau	Sicrwydd	-	-	4	-
Adolygiad o'r Systemau a'r Gweithdrefnau Cyfredol	Cynghorol	3	4	11	-
Gofynion Iechyd a Diogelwch	Sicrwydd	-	-	5	1

(Tabl 9: Crynodeb o argymhellion Archwilio Mewnol yn ol asesiad rheolaeth ô gradd gweithredu)

- 2.12.5. Diffiniadau Blaenoriaethu Gweithredu Rheolaeth:

- 2.12.5.1. [4] Amlygiad Risg Uchel iawn – pryderon mawr sy'n gofyn am sylw ar unwaith gan uwch reolwyr ac sy'n creu risgiau sylfaenol o fewn y sefydliad;
- 2.12.5.2. [3] Amlygiad Risg Uchel – diffyg / methiant rheolaethau allweddol sy'n creu risgiau sylweddol o fewn y sefydliad;
- 2.12.5.3. [2] Amlygiad Risg Cymedrol – nid yw'r rheolaethau'n gweithio'n effeithiol nac yn effeithlon ac efallai y byddant yn creu risgiau cymedrol o fewn y sefydliad;
- 2.12.5.4. [1] Amlygiad Risg Cyfyngedig – mae'r rheolaethau'n gweithio'n effeithiol, ond gellid eu cryfhau i atal creu risgiau bach neu i fynd i'r afael â materion cyffredinol o ran trefn.

- 2.12.6. Mae'r 3 mater sy'n gysylltiedig ag amlygiad risg uchel iawn yn ymwneud â'r meysydd canlynol ac fe'u gweithredwyd i gyd yn brydlon:

- 2.12.6.1. Cyflogres: Dileu ymyrraeth â llaw gan drydydd parti yn y broses o newid manylion banc personol;
- 2.12.6.2. Bancio: Newidiadau i fandadau banc yn dilyn nifer o newidiadau personél allweddol;
- 2.12.6.3. Diogelu Data: Cyflwyno Cofnodion Gweithgareddau Prosesu (ROPA) yn ychwanegol at y Gofrestr Asedau Gwybodaeth (IAR).

- 2.12.7. Mae barn yr archwiliad yn cadarnhau bod gan Hybu Cig Cymru - Meat Promotion Wales fframwaith o lywodraethu, rheoli risg a rheolaethau sy'n darparu sicrwydd rhesymol ynghylch cyflawni amcanion yn effeithiol ac yn effeithlon.

- 2.12.8. Nid oedd unrhyw feysydd a adolygwyd gan yr archwiliad mewnol lle y cafwyd barn nad oedd trefniadau rheolaeth fewnol yn darparu unrhyw sicrwydd.

2.13 Absenoldeb Salwch

- 2.13.1. Yn ystod y flwyddyn, roedd cyfradd absenoldeb salwch HCC yn 2.33% (2024 4.90%). Absenoldeb salwch hirdymor (cyfnodau o fwy na 4 wythnos) yn cyfrif am 1.25% (2024 3.14%).

2.14 Datganiad ynghylch Datgelu Gwybodaeth i Archwilwyr

- 2.14.1. Mae'r Cyfarwyddwyr a oedd yn eu swyddi ar y dyddiad y cafodd y datganiadau ariannol hyn eu cymeradwyo wedi cadarnhau, hyd eithaf eu gwybodaeth, nad oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw'r archwilwyr yn ymwybodol ohoni.
- 2.14.2. Mae pob un o'r Cyfarwyddwyr wedi cadarnhau eu bod wedi cymryd yr holl gamau y dylent fod wedi eu cymryd fel Cyfarwyddwyr er mwyn gwneud eu hunain yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac er mwyn gwneud yn siŵr ei bod wedi cael ei rhoi i'r Archwilydd.

Adroddiad y Cyfarwyddwyr (parhau)

Datganiad o Gyfrifoldebau Cyfarwyddwyr (parhad)

2.15 Datganiad o Gyfrifoldebau Cyfarwyddwyr

- 2.15.1. Mae'r Cyfarwyddwyr yn gyfrifol am baratoi Adroddiad y Cyfarwyddwyr, yr Adroddiad Taliadau a'r datganiadau ariannol yn unol â'r gyfraith a'r rheoliadau perthnasol.
- 2.15.2. Mae'r gyfraith cwmnïau yn mynnu bod y Cyfarwyddwyr yn paratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol. O dan y gyfraith honno mae'r Cyfarwyddwyr wedi dewis paratoi datganiadau ariannol y cwmni'n unol â'r Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol ("IFRS").
- 2.15.3. Mae'r datganiadau ariannol yn ofynnol o dan y gyfraith a'r IFRS er mwyn cyflwyno'n deg berfformiad a sefyllfa ariannol y cwmni. Mae'r cyfeiriadau yn Neddf Cwmnïau 2006 at ddatganiadau ariannol sy'n rhoi darlun cywir a theg yn gyfeiriadau at ddatganiadau ariannol o'r fath sy'n rhoi cyflwyniad teg.
- 2.15.4. O dan y gyfraith cwmnïau, rhaid i Gyfarwyddwyr beidio â chymeradwyo'r datganiadau ariannol oni bai eu bod yn fodlon eu bod yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa'r cwmni ac o warged neu ddiffyg y cwmni ar gyfer y cyfnod hwnnw.
- 2.15.5. Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'n rhaid i'r Cyfarwyddwyr wneud y canlynol:
 - 2.16.5.1. dewis polisiau cyfrifyddu addas a'u rhoi ar waith mewn ffordd gyson;
 - 2.16.5.2. gwneud penderfyniadau ac amcangyfrifon cyfrifyddu sy'n rhesymol ac yn ddarbodus;
 - 2.16.5.3. nodi a ydynt wedi cael eu paratoi yn unol â'r IFRS, fel y'u mabwysiadwyd gan yr UE;
 - 2.16.5.4. Paratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol, oni bai nad yw'n briodol tybio y bydd y cwmni'n parhau i fasnachu.
- 2.15.6. Mae'r Cyfarwyddwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu priodol sy'n ddigonol i ddangos ac egluro trafodiadau'r cwmni a datgelu sefyllfa ariannol y cwmni yn rhesymol gywir ar unrhyw adeg, ac i'w galluogi i sicrhau bod y datganiadau ariannol ac Adroddiad Taliadau'r Cyfarwyddwyr yn cydymffurfio â Deddf Cwmnïau 2006. Maen nhw hefyd yn gyfrifol am ddiogelu asedau'r cwmni, ac felly am gymryd camau rhesymol i atal a chanfod twyll ac unrhyw anghysondeb arall.
- 2.15.7. Y Cyfarwyddwyr sy'n gyfrifol am gynnal a chadw'r wybodaeth ariannol a'r wybodaeth gorfforaethol sydd ar wefan HCC, ac am gywirdeb y wybodaeth honno. Gall deddfwriaeth yn y Deyrnas Unedig sy'n gysylltiedig â pharatoi a dosbarthu'r datganiadau ariannol fod yn wahanol i ddeddfwriaeth mewn awdurdodaethau eraill.

Trwy Orchymyn y Bwrdd.

C Smith
Cadeirydd
13 Tachwedd 2025

3. Adroddiad Tâl

3.1 Pwyllgor Tâl

3.1.1. Mae Pwyllgor Tâl Bwrdd y Cyfarwyddwyr yn argymhell tâl y Prif Weithredwr. Roedd cyfansoddiad y Pwyllgor yn ystod y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2025 fel a ganlyn:- J T Davies (Cadeirydd), C Smith, ac A J Evershed.

3.2 Datganiad o Bolisi Tâl

- 3.2.1. Mae holl Gyfarwyddwyr y cwmni yn anweithredol ac, o ystyried bod y cwmni'n gyfyngedig drwy warant, nid oes ganddynt unrhyw fuddiant cyfranddaliadau yn y cwmni.
- 3.2.2. Penodwyd C Smith yn Gadeirydd o 1 Ebrill 2021 am gyfnod o 3 blynedd. Cafodd ei hailbenodi gan Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Amgylchedd a Materion Gwledig o 1 Ebrill 2024 am gyfnod pellach o dair blynedd. Mae ei thâl wedi'i osod ar £350 y diwrnod am hyd ei thymor yn y swydd.
- 3.2.3. O blith y Cyfarwyddwyr a oedd yn eu swyddi ar ddyddiad yr adroddiad hwn, fe benodwyd 4 Cyfarwyddwr o 1 Ebrill 2023 am gyfnod o 3 blynedd, fe ail-benodwyd 1 Cyfarwyddwr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Amgylchedd a Materion Gwledig o 1 Ebrill 2023 am gyfnod pellach o dair blynedd, fe ail-benodwyd 2 Gyfarwyddwr o 1 Ebrill 2024 am gyfnod o 2 flynedd, ac fe benodwyd 2 Gyfarwyddwr newydd o 1 Ebrill 2025 am gyfnod o 3 blynedd.
- 3.2.4. Pennwyd tâl y Cyfarwyddwyr anweithredol ar £300 y diwrnod ynghyd â threuliau.

3.3 Cofnodion Presenoldeb

3.3.1. Cyfarfu'r Bwrdd 6 gwaith yn ystod y cyfnod Ebrill 2024 i Fawrth 2025. Mae nifer y cyfarfodydd Bwrdd a fynychwyd gan y Cyfarwyddwyr fel a ganlyn:

	2025	2024
CM Smith	6	6
GR Davies	-	6
GW Davies	6	6
JT Davies	6	5
HH Evans	6	6
AJP Evershed	6	6
MW Humphreys	6	5
DP Morgan	1	5
RE Roberts	5	6
C E Sanger-Davies	5	5
V Spencer-Francis	6	5

(Tabl 10: Cofnod Presenoldeb Aelod Bwrdd)

3.3.2. Yn ogystal â'r uchod, mae Cyfarwyddwyr yn mynychu cyfarfodydd Is-bwyllgorau'r Bwrdd yn ogystal â digwyddiadau diwydiant yn ystod y flwyddyn.

Adroddiad Tâl (parhad)

3.3.3. Cyfarfu'r Pwyllgor Archwilio a Risg 4 gwaith yn ystod y cyfnod Ebrill 2024 i Fawrth 2025. Mae nifer y cyfarfodydd a fynychwyd gan aelodau'r pwyllgor fel a ganlyn:

	2025	2024
GR Davies	-	4
GW Davies	4	4
JT Davies	4	4
AJP Evershed	4	4
CE Sanger-Davies (<i>appointed 5 December 2024</i>)	1	-

(Tabl 11: Cofnod Presenoldeb Aelodau'r Pwyllgor Archwilio a Risg)

3.3.4. Cyfarfu'r Pwyllgor Tâl 4 gwaith yn ystod y cyfnod Ebrill 2024 i Fawrth 2025. Mae nifer y cyfarfodydd a fynychwyd gan aelodau'r pwyllgor fel a ganlyn:

	2025	2024
JT Davies	2	4
AJP Evershed	2	4
C Smith	2	4

(Tabl 12: Cofnod Presenoldeb Aelodau'r Pwyllgor Tâl)

3.4 Tâl Cyfarwyddwyr (Archwiliadwy)

3.4.1. Mae taliadau'r Cyfarwyddwyr a wasanaethodd drwy gydol y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2025 fel a ganlyn:

	Cydnabyddiaeth		Treuliau	
	2025 £	2024 £	2025 £	2024 £
CM Smith	19,513	27,213	2,435	2,806
GR Davies	-	4,650	-	560
GW Davies	4,725	3,750	525	439
JT Davies	4,725	3,300	755	280
HH Evans	3,975	20,025	355	617
AJP Evershed	6,075	5,325	162	125
MW Humphreys	4,350	3,450	269	200
DP Morgan	600	3,750	20	230
RE Roberts	4,275	4,800	482	427
C E Sanger-Davies	3,825	3,300	777	519
V Spencer-Francis	3,300	3,600	411	401

(Tabl 13: Enillion Cyfarwyddwyr)

Adroddiad Tâl (parhad)

Mae'r adran hon o'r Adroddiad Tâl yn archwiliadwy

- 3.4.2. Mae tâl aelodau'r Bwrdd yn ymwneud â phresenoldeb yng nghyfarfodydd y Bwrdd, is-bwyllgorau'r Bwrdd a digwyddiadau diwydiant. Nid oedd yr un o'r Cyfarwyddwyr yn derbyn unrhyw fuddion mewn nwyddau nac yn gymwys i fod yn aelod o gynllun pensiwn y cwmni. Roedd treuliau'n gysylltiedig â'u dyletswyddau fel Cyfarwyddwyr ac ad-dalwyd unrhyw filltiroedd ar fusnes y cwmni ar gyfraddau cymeradwy Cyllid a Thollau EM.
- 3.4.3. Yn ogystal â'r Cyfarwyddwyr, roedd enillion y Swyddog Cyfrifyddu (*penodwyd 20 Ionawr 2025*) fel a ganlyn:

	2025 £	2024 £
Cydnabyddiaeth (<i>Cyflog Blyneddol wedi'i Flynyddoli ar sail Cyflogaeth Llawn-amser</i>)	120,001 – 125,000	-
Cydnabyddiaeth (<i>talwyd yn ystod y flwyddyn</i>)	24,753	-
Buddion mewn Nwyddau	373	-
Cyfraniadau Pensiwn	1,278	-

(Tabl 14: Enillion Swyddog Cyfrifo)

- 3.4.4. Ymddiswyddodd y Prif Swyddog Gweithredol (*CEO*) a oedd yn gadael ar ôl cyfnod o absenoldeb, yn effeithiol o 14 Mehefin 2024. Yn dilyn hynny, daeth proses ddisgyblu i ben, a arweiniodd at benderfyniad gan y Bwrdd y byddai'r unigolyn wedi'i ddiswyddo pe na bai wedi ymddiswyddo. Cymerodd y Bwrdd gamau priodol i sicrhau parhad arweinyddiaeth ac i gychwyn proses i adnabod ac apwyntio Prif Swyddog Gweithredol newydd. Yn y cyfamser, cymerwyd cyfrifoldebau'r CEO dros dro gan Brif Swyddog Gweithredol Dros Dro er mwyn sicrhau gweithrediadau llyfn a chydymffurfiaeth â nodau strategol y sefydliad. Roedd y taliadau i'r Swyddog Cyfrifo a oedd yn gadael (*ymddiswyddodd ar 14 Mehefin 2024*) fel a ganlyn:

	2025 £	2024 £
Cydnabyddiaeth (<i>Cyflog Blyneddol wedi'i Flynyddoli ar sail Cyflogaeth Llawn-amser</i>)	125,001 – 130,000	125,001 – 130,000
Cydnabyddiaeth (<i>talwyd yn ystod y flwyddyn</i>)	42,543	125,599
Buddion mewn Nwyddau	3,329	5,419
Cyfraniadau Pensiwn	7,285	60,000

(Tabl 15: Taliadau'r Swyddog Cyfrifo a oedd yn gadael)

- 3.4.5. Penodwyd Prif Swyddog Gweithredol / Swyddog Cyfrifo Dros Dro gan y Bwrdd ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Ionawr 2024 a 31 Ionawr 2025, yn dilyn cyfnod estynedig o absenoldeb y Prif Swyddog Gweithredol, a'r ymdeoliad o'r Pennaeth Cyllid a Llywodraethu Corfforaethol, a oedd wedi ymgymryd â rôl Swyddog Cyfrifo Dros Dro dros dro rhwng 23 Mehefin 2023 a 31 Ionawr 2024.
- 3.4.6. Roedd y taliadau i'r Prif Swyddog Gweithredol / Swyddog Cyfrifo Dros Dro fel a ganlyn:

	2025 £	2024 £
Cydnabyddiaeth (<i>talwyd yn ystod y flwyddyn</i>)	217,742	31,507
Treuliau	3,664	1,091
Buddion mewn Nwyddau	-	-
Cyfraniadau Pensiwn	-	-

(Tabl 16: Cyflogau Swyddog Cyfrifyddu Dros Dro)

- 3.4.7. Ailaseswyd ymgysylltiad y Swyddog Cyfrifo Dros Dro at ddibenion cydymffurfiaeth, ac fe benderfynwyd ei fod yn dod o fewn cwmpas IR35. Mae'r taliad yn ystod y flwyddyn yn cynnwys darpariaeth o £85k ar gyfer atebolrwydd treth a Yswiriant Gwladol i CThEM. Mae hyn yn ddarostyngedig i asesiad ffurfiol gan CThEM ac fe all gynyddu neu leihau.

4. Adroddiad Tâl (parhad)

4.1.1. Ymgysylltiadau â gweithwyr cyflog uchel oddi ar y gyflogres ar 31 Mawrth 2025, yn ennill £245 y dydd neu fwy:

	Nifer
Nifer yr ymgysylltiadau presennol ar 31 Mawrth 2025	1
O'r rhain, rhif a oedd yn bodoli:	
Llai na blwyddyn	1

(Tabl 17: Ymgysylltiadau â gweithwyr cyflog uchel oddi ar y gyflogres ar 31 Mawrth 2025)

4.1.2. Pob gweithiwr cyflog uchel oddi ar y gyflogres a ymgysylltwyd ar unrhyw adeg yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2025, gan ennill £245 y dydd neu fwy:

	Nifer
Nifer y gweithwyr dros dro oddi ar y gyflogres a ymgysylltwyd yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2025	2
O'r rhain:	
Heb fod yn ddarostyngedig i ddeddfwriaeth oddi ar y gyflogres	-
Yn ddarostyngedig i ddeddfwriaeth oddi ar y gyflogres ac wedi'u pennu fel o fewn cwmpas IR35	1
Yn ddarostyngedig i ddeddfwriaeth oddi ar y gyflogres ac wedi'u pennu fel y tu allan i gwmpas IR35	1
Nifer yr ymgysylltiadau a gafodd eu hailasesu at ddibenion cydymffurfiaeth neu sicrwydd yn ystod y flwyddyn	1
O'r rhain: Nifer yr ymgysylltiadau lle newidiodd statws IR35 yn dilyn adolygiad	1

(Tabl 18: Gweithwyr cyflog uchel oddi ar y gyflogres a ymgysylltwyd ar unrhyw adeg yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2025)

3.5 Datgeliadau Cyflog Teg

	Cymhareb i weithwyr cyflogedig uchaf 2025	Cydnabyddiaeth 2025 £	Cymhareb i weithwyr cyflogedig uchaf 2024	Cydnabyddiaeth 2024 £
Cymhareb Cyflog 25ain canradd	3.61	34,379	3.61	32,742
Cymhareb Cyflog 50fed canradd	2.85	43,460	2.86	41,390
Cymhareb Cyflog 75 canradd	2.56	48,496	2.49	47,439
Ystod Tâl Staff		24,399 – 89,378		23,237 – 86,496

(Tabl 19: Datgeliadau Cyflog Teg)

4.2.1. Arhosodd tâl y gweithiwr sy'n cael y tâl uchaf yn sefydlog, fel y pennwyd gan y Pwyllgor Tâl.

4.2.2. Gostyngodd ffigwr y gymhareb tâl canraddol o 75% oherwydd cyflogau uwch i staff yn y canradd uchaf.

4.2.3. Roedd y newid canrannol ar gyfartaledd yng nghyflogau staff yn dod i 5.0%.

C Smith
Cadeirydd
13 Tachwedd 2025

Swyddog Cyfrifo
13 Tachwedd 2025

4. Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol i Aelodau Hybu Cig Cymru

Barn ar ddatganiadau ariannol

Rwyf wedi archwilio datganiadau ariannol Hybu Cig Cymru am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2025 sy'n cynnwys Datganiad o Wariant Cynhwysfawr, y Fantolen, Datganiad Llif Arian a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys y polisiau cyfrifyddu perthnasedd arwyddocaol.

Mae'r fframwaith adrodd ariannol sydd wedi'i gymhwyso wrth baratoi yn gyfraith berthnasol a safonau cyfrifeg rhyngwladol a fabwysiadwyd gan y DU.

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- rhoi darlun cywir a theg o gyflwr materion y cwmni ar 31 Mawrth 2025 ac o'i ddiffyg am y flwyddyn yna i ben;
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â safonau cyfrifeg rhyngwladol a fabwysiadwyd yn y DU; ac
- wedi eu paratoi yn unol â gofynion Deddf Cwmnïau 2006.

Barn ar reoleidd-dra

Yn fy marn i, ym mhob ystyr berthnasol, mae'r gwariant a'r incwm yn y datganiadau ariannol wedi'u cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd ac mae'r trafodion ariannol a gofnodir yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Sail ar gyfer barn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU (ISAs (DU)) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio Datganiadau Ariannol Endidau Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Disgrifir fy nghyfrifoldebau o dan y safonau hynny ymhellach yng nghyfrifoldebau'r archwilydd dros archwilio adran datganiadau ariannol fy adroddiad.

Mae fy staff a minnau'n annibynnol ar y cwmni yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU gan gynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio a gefais yn ddigonol ac yn briodol i roi sail i'm barn.

Casgliadau'n ymwneud a busness gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi dod i'r casgliad bod y defnydd o'r sail gyfredol o gyfrifo wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith rwyf wedi'i gyflawni, nid wyf wedi nodi unrhyw ansicrwydd materol sy'n ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu gyda'i gilydd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r cwmni i barhau i fabwysiadu sail busnes gweithredol cyfrifyddu am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o'r adeg y mae'r datganiadau ariannol wedi'u hawdurdodi i'w cyhoeddi.

Disgrifir fy nghyfrifoldebau a chyfrifoldebau'r cyfarwyddwyr mewn perthynas â phryder yn yr adrannau perthnasol o'r adroddiad hwn.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol ac eithrio'r datganiadau ariannol ac adroddiad fy archwilydd ar hynny. Mae'r cyfarwyddwyr yn gyfrifol am y wybodaeth arall sydd yn yr adroddiad blynyddol. Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, ac eithrio i'r graddau a nodir fel arall yn benodol yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd ar hynny. Fy nghyfrifoldeb i yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn sylweddol anghyson â'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth a gafwyd yn ystod yr archwiliad, neu fel arall mae'n ymddangos ei bod wedi'i chamddatgan yn sylweddol. Os byddaf yn nodi anghysondebau materol o'r fath neu gamddatganiadau materol ymddangosiadol, mae'n ofynnol i mi benderfynu a yw hyn yn arwain at gamddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os byddaf i, yn seiliedig ar y gwaith rwyf wedi'i gyflawni, yn dod i'r casgliad bod camddatganiad materol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol i mi adrodd am y ffaith honno.

Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol I Aelodau Hybu Cig Cymru (parhad)

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w adrodd yn hyn o beth.

Barn ar faterion eraill a ragnodir gan Ddeddf Cwmnïau 2006

Yn fy marn i, mae'r rhan o Adroddiad Cydnabyddiaeth y Cyfarwyddwyr sydd i'w harchwilio wedi'i baratoi'n briodol yn unol â Ddeddf Cwmnïau 2006.

Yn fy marn i, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad:

- mae'r wybodaeth a roddir yn adroddiad blynyddol a chyfarwyddwyr ar gyfer y flwyddyn ariannol y mae'r datganiadau ariannol yn cael eu paratoi ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol; a
- Mae'r adroddiadau blynyddol a'r cyfarwyddwyr wedi'u paratoi yn unol â gofynion cyfreithiol cymwys.

Materion yr wyf yn adrodd amdanynt drwy eithriad

Yng ngoleuni gwybodaeth a dealltwriaeth y cwmni a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi camddatganiadau perthnasol yn yr adroddiad blynyddol nac adroddiad y cyfarwyddwyr.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w adrodd mewn perthynas â'r materion canlynol lle mae Ddeddf Cwmnïau 2006 yn ei gwneud yn ofynnol i mi adrodd i chi, os, yn fy marn i:

- Nid wyf wedi derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad;
- Nid yw cofnodion cyfrifeg digonol wedi'u cadw, neu ni dderbyniwyd ffurflenni sy'n ddigonol ar gyfer fy archwiliad gan ganghennau nad ymwelwyd â hwy gan fy nhim;
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cytuno â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu;
- ni wneir datgeliadau penodol o gydnabyddiaeth ariannol cyfarwyddwyr a bennir gan y gyfraith; neu
- Nid oedd gan y cyfarwyddwyr hawl i fanteisio ar eithriad y cwmnïau bach wrth baratoi adroddiad cyfarwyddwyr llawn a manteisio ar eithrio'r cwmnïau bach o'r gofyniad i baratoi adroddiad strategol.

Cyfrifoldebau'r cyfarwyddwyr am y datganiadau ariannol

Fel yr eglurir yn llawnach yn natganiad cyfrifoldebau'r cyfarwyddwyr, mae'r cyfarwyddwyr yn gyfrifol am:

- cadw cofnodion cyfrifyddu priodol;
- paratoi'r datganiadau ariannol a'r Adroddiad Blynyddol yn unol â'r fframwaith adrodd ariannol cymwys ac am fod yn fodlon eu bod yn rhoi barn wir a theg;
- sicrhau rheoleidd-dra trafodion ariannol;
- Mae rheolaethau mewnol fel y mae'r cyfarwyddwyr yn penderfynu arnynt yn angenrheidiol er mwyn galluogi paratoi datganiadau ariannol i fod yn rhydd rhag camddatganiadau perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad;
- asesu gallu'r cwmni i barhau fel mater o drefn, datgelu, fel y bo'n berthnasol, faterion sy'n ymwneud â phryder parhaus a defnyddio sail cyfrifyddu sy'n mynd i'r afael â hwy oni bai bod y cyfarwyddwyr yn rhagweld na fydd y gwasanaethau a ddarperir gan y cwmni yn parhau i gael eu darparu yn y dyfodol.

Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol i Aelodau Hybu Cig Cymru (parhad)

Cyfrifoldebau'r Archwilydd dros archwilio'r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio ac adrodd ar y datganiadau ariannol yn unol â Deddf Cwmnïau 2006.

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn i. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol ag ISAs (DU) bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau godi o dwyll neu gamgymeriad ac fe'u hystyrir yn ddeunydd os gellid disgwyl yn rhesymol iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yn achosion o ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau. Rwy'n dylunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau, a amlinellir uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Roedd fy ngweithdrefnau yn cynnwys y canlynol:

- Ymchwilio i reolwyr, pennaeth archwilio mewnol y cwmni a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennau ategol yn ymwneud â pholisïau a gweithdrefnau Hybu Cig Cymru sy'n ymwneud â:
 - nodi, gwerthuso a chydymffurfio â deddfau a rheoliadau ac a oeddent yn ymwybodol o unrhyw achosion o ddiffyg cydymffurfio;
 - canfod ac ymateb i risgiau twyll ac a oes ganddynt wybodaeth am unrhyw dwyll gwirioneddol, amheuaeth neu honedig; a
 - y rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n gysylltiedig â thwyll neu ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau.
- Ystyried fel tîm archwilio sut a ble y gallai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw ddangosyddion posibl o dwyll. Fel rhan o'r drafodaeth hon, nodais y posibilrwydd o dwyll yn y meysydd canlynol: cydnabod refeiwi, cydnabod gwariant a phostio cyfnodolion anarferol;
- Cael dealltwriaeth o fframwaith awdurdod Hybu Cig Cymru yn ogystal â fframweithiau cyfreithiol a rheoliadol eraill y mae Hybu Cig Cymru yn gweithredu ynddynt, gan ganolbwyntio ar y cyfreithiau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau Hybu Cig Cymru;
- Cael dealltwriaeth o berthnasoedd parti cysylltiedig.

Yn ogystal â'r uchod, roedd fy ngweithdrefnau i ymateb i risgiau a nodwyd yn cynnwys y canlynol:

- adolygu'r datganiadau ariannol a phroffion i ddogfennau ategol i asesu cydymffurfiaeth â deddfau a rheoliadau perthnasol a drafodwyd uchod;
- holi rheolwyr a'r Pwyllgor Archwilio a Risg ynghylch ymglyfreitha a hawliadau gwirioneddol a posibl;
- darllen cofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu a'r cyfarwyddwyr; a
- wrth fynd i'r afael â'r risg o dwyll trwy wrthdroi rheolaeth rheolaethau, profi priodoldeb cofnodion cyfnodolion ac addasiadau eraill; asesu a yw'r dyfarniadau a wnaed wrth wneud amcangyfrifon cyfrifyddu yn arwydd o ragfarn bosibl; a gwerthuso rhesymeg busnes unrhyw drafodion sylweddol sy'n anarferol neu y tu allan i gwrs busnes arferol.

Fe wnes i hefyd gyfleu deddfau a rheoliadau a nodwyd yn berthnasol a risgiau posibl i dwyll i bob aelod o'r tîm archwilio a pharhau i fod yn effro i unrhyw arwyddion o dwyll neu ddiffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau drwy gydol yr archwiliad.

Mae'r graddau y mae fy ngweithdrefnau'n gallu canfod afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yn cael ei effeithio gan yr anhawster cynhenid wrth ganfod afreoleidd-dra, effeithiolrwydd rheolaethau Hybu Cig Cymru, a natur, amseriad a maint y gweithdrefnau archwilio a gyflawnir.

Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol I Aelodau Hybu Cig Cymru (parhad)

Cyfrifoldebau'r Archwilydd dros archwilio'r datganiadau ariannol (parhad)

Ceir disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd dros archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o adroddiad fy archwilydd.

Cyfrifoldebau archwilydd eraill

Rwy'n cael tystiolaeth ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod y gwariant a'r incwm a gofnodir yn y datganiadau ariannol wedi'u cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd ac mae'r trafodion ariannol a gofnodir yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Rwy'n cyfathrebu â'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu ynghylch cwmplas ac amseriad arfaethedig yr archwiliad a chanfyddiadau archwilio sylweddol ymhlith materion eraill, gan gynnwys unrhyw ddiffygion sylweddol mewn rheolaeth fewnol a nodaf yn ystod fy archwiliad.

Adroddiad

Ni does gennyf unrhyw sylwadau i'w gwneud ar y datganiadau ariannol hyn.

Adrian Crompton
Archwilydd Cyffredinol Cymru
Dyddiad

I Cwr y Ddinas
Stryd Tyndall
Caerdydd, CF10 4BZ

Mae Archwilydd Cyffredinol Cymru wedi ardystio'r cyfrifon hyn yn y ffurf y cawsant eu drafftio'n wreiddiol. Cyfieithiad o'r fersiwn Saesneg gwreiddiol yw'r fersiwn hwn. Hybu Cig Cymru – Meat Promotion Wales sydd yn gyfrifol am gywirdeb y cyfieithiad, nid yr Archwilydd Cyffredinol.

Cyfrifoldeb y Swyddog Cyfrifyddu yw cynnal a chadw gwefan Hybu Cig Cymru-Meat Promotion Wales; nid yw'r gwaith a wneir gan archwilydd yn cynnwys ystyried y materion hyn ac felly nid yw'r archwilydd yn derbyn unrhyw gyfrifoldeb am unrhyw newidiadau a all fod wedi digwydd i'r datganiadau ariannol ers iddynt gael eu cyflwyno'n wreiddiol ar y wefan.

5. Datganiad o Wariant Cynhwysfawr

	Nodiadau	Flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025 £	Flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024 £
Refeniw	5	5,004,753	5,464,649
Gwariant			
Costau Gweithredu	7	4,665,956	5,969,923
Gwarged/(Diffyg) Gweithredu		338,797	(505,274)
Incwm Cyllid		9,235	11,509
Costau Cyllid	8	(3,942)	(18,598)
Gormodedd o Wariant dros Incwm ar Weithgareddau Cyffredin Cyn Treth		344,090	(512,363)
Trethiant	11	(1,744)	(2,176)
Gwarged/(Diffyg) cyn Ailbrizio Gwrthdroi Colled Blaenorol		342,346	(514,539)
Ailbrizio Gwrthdroi Colled Blaenorol		-	76,668
Gwarged/(Diffyg) a Chyfanswm Incwm Cynhwysfawr ar gyfer y Flwyddyn i'w Briodoli i Aelod o'r Cwmni		342,346	(437,871)

(Tabl 20: Datganiad o Wariant Cynhwysfawr)

6. Mantolen

	Nodiadau	2025 £	2024 £
Asedau Anghyfredol			
Eiddo, Offer a Chyfarpar	12	619,460	658,267
Hawliau Defnyddio Asedau	13	23,591	142,399
		643,052	800,666
Asedau Cyfredol			
Masnach a Derbyniadau Eraill	14	765,018	740,328
Arian Parod a Chyfwertth ag Arian Parod		1,134,025	618,231
		1,899,043	1,358,559
Rhwymedigaethau Cyfredol			
Masnach a Symiau Taladwy Eraill	15	921,457	708,676
Rhwymedigaethau Prydles Hawl Defnydd	16	23,591	28,756
Rhwymedigaethau Treth Presennol	11	1,733	2,176
		946,781	739,608
Rhwymedigaethau Anghyfredol			
Rhwymedigaethau Prydles Hawl Defnydd	16	-	166,649
Cyfanswm y Rhwymedigaethau		946,781	906,257
Cyfanswm yr Asedau Net		1,595,314	1,252,968
Cronfeydd Wrth Gefn			
Incwm a Gedwir	18	1,595,314	1,252,968
Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn		1,595,314	1,252,968

(Tabl 21: Mantolen)

- 6.1 Am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2025, roedd gan y cwmni hawl i gael ei eithrio rhag gofynion Rhan 16 o Ddeddf Cwmnïau 2006 o dan adran 482 o'r Ddeddf hon (cwmnïau diehw sy'n destun archwiliad sector cyhoeddus).
- 6.2 Yn hytrach, mae'n destun archwiliad sector cyhoeddus ac yn cael ei archwilio gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.
- 6.3 Cymeradwywyd ac awdurdodwyd y datganiadau ariannol, sy'n cynnwys y Datganiad o Incwm Cynhwysfawr, y Fantolen, y Datganiad Llif Arian a nodiadau cysylltiedig (1 i 25), i'w cyhoeddi gan Fwrdd y Cyfarwyddwyr ar 13 Tachwedd 2025 ac fe'u llofnodwyd ar ei ran gan :

C Smith
Cadeirydd
13 Tachwedd 2025

Swyddog Cyfrifo
13 Tachwedd 2025

7. Datganiad Llif Arian

	2025 £	2024 £
Llif Arian o Weithgareddau Gweithredu		
Diffyg Gweithredu	338,797	(505,274)
Dibrisiant a Cholled wrth Waredu Asedau	45,856	43,102
Dibrisiant ar Asedau Hawl i' Ddefnyddio	(3,116)	41,031
Taliadau Prydles Weithredol	4,167	3,906
Symudiad mewn Cyfalaf Gweithio:		
Gostyngiad/(Cynnydd) mewn masnach a symiau derbyniadwy eraill	(24,691)	1,281,676
(Gostyngiad)/Cynnydd mewn masnach a symiau taladwy eraill	212,781	(494,953)
Arian a Wariwyd ar Weithgareddau	573,795	369,488
Trethi a dalwyd	(2,187)	(299)
Arian Net a Wariwyd ar Weithgareddau Gweithredu	571,608	369,189
Llif Arian o Weithgareddau Buddsoddi		
Prynu Offer a Chyfarpar	(7,050)	(2,712)
Arian Net a ddefnyddir mewn Gweithgareddau Buddsoddi	(7,050)	(2,712)
Llif Arian o Weithgareddau Ariannu		
Llog a Dderbyniwyd	9,235	11,509
Asedau Hawl i Ddefnydd Taliadau Prydles: Cyfalaf	(49,891)	(28,974)
Asedau Hawl i Ddefnydd Taliadau Prydles: Llog	(3,942)	(18,598)
Taliadau Prydles Gweithredu	(4,167)	(3,906)
Arian Parod Net a ddefnyddir mewn Gweithgareddau Ariannu	(48,765)	(39,969)
Cynnydd/(Gostyngiad) Net mewn Arian Parod a Chyferwerth ag Arian Parod	515,794	326,508
Arian Parod a Chyferwerth ag Arian Parod ar Ddechrau'r Flwyddyn	618,231	291,723
Arian Parod a Chyferwerth ag Arian Parod ar Ddiwedd y Flwyddyn	1,134,025	618,231
Bod yn Arian Parod a ddelir mewn Cyfrifon Banc	1,134,025	618,231
	1,134,025	618,231

(Tabl 22: Datganiad Llif Arian)

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol

1. Gwybodaeth Gyffredinol

- 1.1 Mae Hybu Cig Cymru (*HCC*) yn gwmni atebolrwydd cyfyngedig sydd wedi'i gorffori ac sy'n hanu o'r Deyrnas Unedig. Mae'r cwmni'n gyfyngedig drwy warant ac nid oes ganddo gyfalaf cyfrannau. Rhif cofrestredig y cwmni yw 4635113 a'i swyddfa gofrestredig yw Tŷ Rheidol, Parc Myrddin, Aberystwyth, SY23 3FF.
- 1.2 Gweinidogion Cymru oedd unig aelod y cwmni drwy gydol y flwyddyn.

2. Datganiad Cydymffurfio

- 2.1 Mae'r datganiadau ariannol wedi'u paratoi yn unol â Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (*SAAR*) ac yn unol â darpariaethau cymwys Deddf Cwmnïau 2006. Mae egwyddorion Llawlyfr Adroddiadau Ariannol 2023-24 Trysorlys EM hefyd wedi'u dilyn.

3. Sail y Paratoi

- 3.1 Cyflwynir y datganiadau ariannol mewn punnoedd sterling. Maent wedi'u paratoi ar sail cost hanesyddol ac eithrio'r eiddo rhydd-ddaliadol sy'n cael ei gario ar sail prisiad.

4. Polisiâu Cyfrifyddu o Bwys

4.1 Datganiadau ariannol ar wahân

- 4.1.1 Nid yw'n ofynnol i'r cwmni baratoi cyfrifon grŵp gan fod y grŵp sy'n ffurfio'r cwmni a'i is-gwmni yn disgyn o dan drothwy grŵp bach Deddf Cwmnïau 2006. Yn ogystal, nid yw Llywodraeth Cymru yn ei gwneud yn ofynnol i gyfrifon grŵp gael eu paratoi.

4.2 Busnes Hyfyw

- 4.2.1 Ar 31 Mawrth 2025, mae gan y cwmni asedau net o £1,595,314 (£1,252,968 31 Mawrth 2024).
- 4.2.2 Mae'r datganiadau ariannol hyn wedi cael eu paratoi ar sail busnes gweithredol gan fod y cwmni wedi paratoi cyllideb a rhagolwg llif arian ar gyfer y deuddeg mis ar ôl dyddiad cymeradwyo'r datganiadau ariannol hyn, sy'n dangos bod gan y cwmni ddigon o arian i barhau i fodloni ei rwymedigaethau.
- 4.2.3 Ar sail hyn, mae'r Cyfarwyddwyr yn ystyried bod y cwmni yn fusnes hyfyw.

4.3 Refeniw

- 4.3.1 Mae Refeniw yn cynnwys incwm o'r ardoll, grantiau a gwasanaethau yr anfonebir amdanynt.
- 4.3.2 Incwm o'r ardoll – codir ardoll statudol am yr holl anifeiliaid sy'n cael eu lladd yng Nghymru i'w bwyta gan bobl. Cydnabyddir yr incwm ar ddyddiad y lladd, hyd at wythnos lawr olaf mis Mawrth. Mae incwm ardoll hefyd yn cynnwys ardoll a ddychwelwyd oddi wrth gyrff ardoll Prydain Fawr eraill o dan Ddeddf Amaethyddiaeth 2020.
- 4.3.3 Incwm grant – derbyniwyd grantiau gan Lywodraeth Cymru yn ystod 2024–25.
 - 4.3.1.1 Cefnogaeth Costau Eithriadol: Cyfraniad Llywodraeth Cymru tuag at y costau cyffredinol (£306k) a amsugnwyd yn 2023–24 (£160k) ac yn 2024–25 (£79k).
 - 4.3.1.2 Cyfraniad Chwyddiant Cyflog: Ariannu a gytunwyd i bontio'r bwlch yn y gyllideb sy'n gysylltiedig â'r cynnydd costau byw i gyflogau staff, yn dilyn cymeradwyaeth Llywodraeth Cymru i gynnydd costau byw uwch o 5%, gyda diffyg o 1.3%.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

4.3.4. Nodir incwm yn glir o TAW.

4.3.5. Gwasanaethau yr anfonebir amdanynt – cydnabyddir yr incwm pan fo'r gweithgaredd wedi digwydd. Mae'r cyfryw weithgaredd yn ymwneud â gwasanaethau a gyflawnir ar ran cyrff eraill.

4.4 Gwariant

4.4.1. Mae'r gwariant yn cynnwys costau ar gyfer gwasanaethau a chostau cyflogaeth. Caiff costau eu cydnabod yn ystod y cyfnod y cynhaliwyd y gweithgaredd. Bydd unrhyw gostau nad ydynt wedi'u talu yn ystod y cyfnod priodol yn cael eu cronni a'u cydnabod yn y symiau taladwy drwy Fasnach a Thaliadau Eraill.

4.5 Buddiannau Gweithwyr Tymor Byr

4.5.1. Caiff cyflogau a thaliadau sy'n gysylltiedig â chyflogaeth eu cydnabod yn y cyfnod y derbynnir y gwasanaeth gan weithwyr.

4.6 Pensiynau

4.6.1. Mae'r cwmni'n gwneud cyfraniadau diffiniedig at gynlluniau pensiwn unigol ar gyfer ei holl weithwyr. Caiff cyfraniadau sy'n daladwy ar gyfer y flwyddyn eu rhoi ar y Datganiad o Incwm Cynhwysfawr. Cafodd y cynlluniau pensiwn eu rhoi at ei gilydd o dan Gynllun Pensiwn Grŵp Hybu Cig Cymru. Mae'r cwmni'n dechrau cyfrannu cyn gynted ag y bo'n ymarferol bosibl ar ôl i'r gweithwyr ddechrau yn y swydd.

4.7 Eiddo, offer a chyfarpar

4.7.1. Nodir yr eiddo rhydd-ddaliadol adeg ei brisio llai'r dibrisiad cronedig. Ni ddarperir dibrisiad yn y flwyddyn gaffael. Nid yw tir rhydd-ddaliad yn cael ei ddibrisio. Caiff yr eiddo rhydd-ddaliadol ei brisio bob tair blynedd, oni fod symudiad y farchnad leol, ym marn y Cyfarwyddwyr, yn ei gwneud yn ofynnol iddo gael ei brisio'n amlach.

4.7.2. Nodir offer a chyfarpar am eu cost llai'r dibrisiad cronedig.

4.7.3. Dibrisir asedau eiddo rhydd-ddaliadol, offer a chyfarpar i'w gwerth gweddilliol yn ystod eu hoes economaidd ddefnyddiol ar y seiliau canlynol:

	Cyfradd	Dull
Eiddo rhydd-ddaliadol	Dros 30 mlynedd (O 2009)	Llinell syth
Cyfarpar cyfrifiadurol	33%	Balans gostyngol
Dodrefn Swyddfa	25%	Balans gostyngol
Cerbydau	25%	Balans gostyngol

(Tabl 23: Seiliau Dibrisiant)

4.8 Asedau Hawl eu Defnyddio

4.8.1. Caiff asedau hawl i ddefnyddio eu cydnabod pan fydd y cwmni'n ymrwymo i gontractau lle mae gan y cwmni hawl i gael y budd economaidd o ddefnyddio a rheoli ased dynodedig.

4.8.2. Mae'r gwerth a gyfalafwyd yn seiliedig ar gost i ddechrau, sef swm rhwymedigaeth gychwynnol y brydles ynghyd ag unrhyw daliadau a wneir ymlaen llaw i'r prydleswr llai unrhyw gymhellion a dderbyniwyd ynghyd ag unrhyw gostau uniongyrchol cychwynnol.

4.8.3. Caiff yr asedau eu dibrisio dros oes y prydles ar sail llinell syth. Bydd Cerbydau Modur yn cael eu dibrisio ar 25% y flwyddyn, ac ar hyn o bryd mae oes y brydles ar gyfer asedau eiddo rhwng 5 ac 11 mlynedd.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

- 4.8.4. Bydd y model costau'n parhau i fod yn berthnasol a chaiff gwerthoedd asedau eu diweddarau wrth i rhwymedigaethau prydlesau newid.
- 4.8.5. Nid yw unrhyw brydlesi tymor byr, na'r rheini sydd â chyfnod les ar y dyddiad cychwyn o 12 mis neu lai, yn cael eu cyfalafu ac maent yn cael eu trin fel gwariant dros gyfnod y brydles.
- 4.8.6. Hefyd, nid yw lesioedd gwerth isel fel cyfrifiaduron a dodrefn swyddfa'n cael eu cyfalafu a'u trin fel gwariant dros gyfnod y brydles, ar yr amod nad yw'r rhain yn rhyngberthynol iawn i asedau eraill.
- 4.8.7. Cyfrifir taliadau am asedau nad ydynt yn bodloni diffiniad les fel nwyddau a gwasanaethau, a chânt eu priodoli i wariant wrth iddynt ddod yn ddyledus dros unrhyw gyfnod contract.

4.9 Amhariad asedau anghyfredol

- 4.9.1. Ar ddyddiad pob mantolen, bydd y Cwmni'n adolygu symiau cario ei eiddo, ei offer a'i gyfarpar a'i asedau hawl eu defnyddio er mwyn pennu a oes unrhyw arwydd bod yr asedau hynny wedi dioddef colled amhariad o safbwynt y cynllun gweithredol a'r cynllun busnes. Os oes arwydd o'r fath, caiff swm adferadwy'r ased ei amcangyfrif er mwyn canfod maint y golled oherwydd amhariad (os o gwbl).
- 4.9.2. Y swm adferadwy yw gwerth teg uchaf yr ased ar ôl tynnu'r costau i'w werthu a'r gwerth o'i ddefnyddio. Er mwyn asesu ei werth o'i ddefnyddio, caiff llif arian a ragwelir yn y dyfodol ei ostwng i'w werth presennol gan ddefnyddio cyfradd ddisgownt cyn treth sy'n adlewyrchu asesiadau'r farchnad gyfredol o werth yr arian o ran amser a'r risgiau sy'n benodol i'r ased nad yw'r llif arian a amcangyfrifir i'r dyfodol wedi ei addasu ar gyfer yr ased hwnnw.
- 4.9.3. Cydnabyddir colled amhariad yn syth yn y datganiad o incwm cynhwysfawr, oni bai fod yr ased priodol yn cael ei gario ar werth wedi'i ailbrisio; os felly, bydd y golled amhariad yn cael ei thrin fel gostyngiad ailbrisio. Pan fo colled amhariad yn gwrthdroi yn ddiweddarach, bydd swm cario'r ased yn cael ei gynyddu i'r amcangyfrif diwygiedig o'i swm adferadwy, ond fel nad yw'r swm cario cynyddol yn fwy na'r swm cario a fyddai wedi'i bennu pe na byddai colled amhariad wedi'i chydnabod ar gyfer yr ased mewn blynyddoedd blaenorol. Caiff achos o wyrddroi colled amhariad ei gydnabod ar unwaith yn y Datganiad o Incwm Cynhwysfawr, oni bai fod yr ased priodol yn cael ei gario ar werth wedi'i ailbrisio; os felly, bydd y gwyrddroad yn cael ei drin fel cynnydd ailbrisio.

4.10 Offerynnau Ariannol

- 4.10.1. Bydd asedau ariannol a rhwymedigaethau ariannol yn cael eu cydnabod pan fydd y Cwmni wedi dod yn rhan o ddarpariaethau contract yr offeryn.

4.11 Asedau ariannol

- 4.11.1. Derbyniadau drwy fasnach, incwm ardoll sy'n ddyledus ac incwm cronedig. Caiff derbyniadau drwy fasnach, incwm ardoll sy'n ddyledus ac incwm cronedig eu cydnabod i ddechrau yn ôl gwerth teg. Darperir ar gyfer amhariad pan geir tystiolaeth wrthrychol (*gan gynnwys cwsmeriaid ag anawsterau ariannol neu sy'n hwyr yn talu*) na fydd symiau'n cael eu hadfer yn unol â thelerau gwreiddiol y cytundeb. Sefydlir darpariaeth ar gyfer amhariad pan fo gwerth cario'r eitem dderbyniadwy'n fwy na gwerth presennol llif arian y dyfodol.

4.12 Arian parod a symiau cyfwerth ag arian parod

- 4.12.1. Mae arian a gwerthoedd cyfwerth ag arian yn gynnwys arian parod mewn llaw ac adneuron mewn sefydliadau ariannol sydd ar gael yn syth ar gais neu â rhybudd heb fod yn fwy na thri mis.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

4.13 Rhwymedigaethau ariannol

- 4.13.1. Caiff rhwymedigaethau ariannol eu dosbarthu yn ôl sylwedd y trefniadau cytundebol ar ymrwymwyd iddynt.

4.14 Symiau taladwy drwy fasnach

- 4.14.1. Cydnabyddir symiau taladwy drwy fasnach yn ôl eu cost i ddechrau.

4.15 Rhwymedigaethau Prydlesau Hawl eu Defnyddio

- 4.15.1. Caiff rhwymedigaethau prydlesau eu cydnabod pan fydd y cwmni'n ymrwymo i gcontractau lle mae gan y cwmni hawl i gael y budd economaidd o ddefnyddio a rheoli ased dynodedig.
- 4.15.2. I ddechrau, mae gwerth yr atebolrwydd yn cael ei gyfrifo fel gwerth presennol taliadau les, sy'n cael eu disgowntio gan gyfradd llog sylfaenol y Cwmni ar ddyddiad cychwyn y les neu'r dyddiad trosglwyddo o dan IFRS16.
- 4.15.3. Cyfradd llog sylfaenol y Cwmni ar 1 Ebrill 2019 oedd 2.45%, a dim ond pan fydd cyfnod y brydles yn cael ei ddiweddarau y bydd cyfraddau llog yn cael eu diweddarau.
- 4.15.4. Mae taliadau prydles yn cynnwys y taliadau sefydlog i'w gwneud o dan gcontract y brydles, a dim ond pan fyddant yn ddyledus y rhoddir cyfrif am godiadau chwyddiant.
- 4.15.5. Mae'r rhwymedigaeth prydlesau'n cynyddu gyda thâl llog (*sy'n cael ei godi ar wariant*) ac mae'n cael ei leihau wrth i daliadau gael eu gwneud i gyflenwyr.

4.16 Arian Tramor

- 4.16.1. Bydd gweithgareddau masnachu arferol ag arian tramor, sef taliadau i gyflenwyr tramor, yn cael eu cofnodi fel sterling yn ôl y cyfraddau cyfnewid ar ddyddiad y trafodiad.

4.17 Rhwymedigaethau Digwyddiadol

- 4.17.1. Mae'r cwmni'n cydnabod rhwymedigaethau yn y Fantolen, lle mae'r meini prawf canlynol yn cael eu bodloni:
- 4.17.1.1 pan fydd gan y cwmni rhwymedigaeth yn y dyfodol i dalu dyled;
- 4.17.1.2 efallai y bydd y ddyled honno'n gofyn am all-lif o adnoddau pan fydd yr atebolrwydd yn crisialu;
- 4.17.1.3 y ceir amcangyfrif dibynadwy o'r atebolrwydd.
- 4.17.2. Os nad yw'r holl feini prawf hyn yn cael eu bodloni, bydd y rhwymedigaeth yn cael ei chofnodi yn y nodiadau fel rhwymedigaeth amodol.

4.18 Amcangyfrifon a Dyfarniadau Cyfrifyddu

- 4.18.1. Wrth ddefnyddio polisiau cyfrifyddu'r Cwmni, a ddisgrifir yn gynharach yn y nodyn hwn, mae'n ofynnol i'r Cyfarwyddwyr farnu a gwneud amcangyfrifon a thybiaethau ynglŷn â symiau cario asedau a rhwymedigaethau nad ydynt yn gwbl amlwg o ffynonellau eraill.
- 4.18.2. Mae'r amcangyfrifon a'r thybiaethau cysylltiedig yn seiliedig ar brofiad hanesyddol a ffactorau eraill yr ystyrir eu bod yn berthnasol. Gall y gwir ganlyniadau fod yn wahanol i'r amcangyfrifon hyn. Adolygir amcangyfrifon a rhagdybiaethau sylfaenol yn barhaus.
- 4.18.3. Cydnabyddir cywiriadau i amcangyfrifon cyfrifyddu yn y cyfnod pan fo'r amcangyfrif yn cael ei gywiro os yw'r cywiro'n cael effaith ar y cyfnod hwnnw'n unig neu yng nghyfnod y cywiro a chyfnodau diweddarach os yw'r cywiro'n effeithio ar y cyfnod cyfredol a chyfnodau diweddarach.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

4.18.4. Y canlynol yw'r penderfyniadau pwysig, ar wahân i'r rhai sy'n ymwneud ag amcangyfrifon (gweler isod), y mae'r Cyfarwyddwyr wedi'u gwneud wrth roi polisiâu cyfrifyddu'r Cwmni ar waith ac y mae'n rhaid iddynt gael yr effaith fwyaf ar y symiau a gydnabyddir yn y datganiadau ariannol.

4.18.1.1 **Cydnabod refeniw:** Wrth ddod i farn, ystyriodd y cyfarwyddwyr y meini prawf manwl ar gyfer cydnabod y refeniw a nodir yn IFRS 15 Refeniw.

4.18.1.2 **Darpariaeth ar gyfer dyledion amheus:** Mae cydnabod amhariad ar ased ariannol yn seiliedig ar ba mor debygol ydynt o adennill gwerth yr asedau ariannol. Felly, wrth gydnabod amhariad mae gofyn gallu cyfiawnhau'r gallu i adennill.

4.18.1.3 **Amhariad ar eiddo, offer a chyfarpar:** Wrth benderfynu a oes amhariad ar eiddo, offer a chyfarpar, mae angen amcangyfrif gwerthar-ddefnydd yr unedau sy'n cynhyrchu arian. Mae'r cyfrifiad gwerth-ar-ddefnydd yn gofyn i'r endid amcangyfrif y llifau arian y mae disgwyl iddynt ddeillio o'r uned cynhyrchu arian yn y dyfodol ynghyd â chyfradd ddisgownt addas er mwyn cyfrifo'r gwerth cyfredol.

4.18.1.4 **Hawl i Ddefnyddio Asedau a Rhwymedigaethau:** Penderfynu ar y gyfradd ddisgownt sylfaenol ar adeg y cyfalafu.

4.18.1.5 **Rhwymedigaethau pensiwn:** Mae'r Cyfarwyddwyr wedi cael ac wedi ystyried prisiad actiwaraidd ynglŷn â rhwymedigaeth bosibl o safbwynt un o gynlluniau pensiwn y Cwmni, fel y gwelir yn nodyn 22.

4.18.2 Ffynonellau allweddol o ansicrwydd o ran amcangyfrif

4.18.2.1 Mae'r Cyfarwyddwyr yn credu nad oes dim ffynonellau allweddol o ansicrwydd o ran amcangyfrif yn y cyfrifon ar gyfer y cyfnod.

4.19 Effaith safonau nad ydynt ar waith eto

4.19.1. Mae'r Cyfarwyddwyr wedi ystyried effaith y safonau a'r dehongliadau a gyhoeddwyd ond nad ydynt ar waith eto ac na chawsant eu mabwysiadu'n gynnar gan y cwmni. Ni fydd mabwysiadu'r safonau hyn yn cael effaith sylweddol ar y datganiadau ariannol.

5. Refeniw

	2025 £	2024 £
Ardoll	4,670,061	4,471,478
Grantiau a dderbyniwyd:		
Llywodraeth Cymru - RMDP	-	975,732
Llywodraeth Cymru – Cefnogaeth Costau Eithriadol	239,607	-
Llywodraeth Cymru – Dyfarniad Cyflog	15,585	-
Cronfa Her Arfor	56,640	839
Gwasanaethau	22,860	16,600
	5,004,753	5,464,649

(Tabl 24: Crynodeb Refeniw)

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

- 5.1 O 1 Ebrill 2021, mae cyfanswm incwm ardoll Prydain Fawr wedi'i ddychwelyd i'r wlad enedigol. Yn gynwysedig yn yr ardoll mae swm o £1,806,941 (2024 £1,340,847) a dderbyniwyd o dan y trefniant hwn.
- 5.2 Yn flaenorol, roedd cyrff ardoll Prydain Fawr wedi cytuno ar wariant ar y cyd, o dan gronfa wedi'i neilltuo, ar weithgareddau Prydain Fawr sydd o fudd i dalwyr ardoll Prydain Fawr. Roedd HCC yn gallu anfonebu'r gronfa £dim (2023 £79,270).

6. Segmentau Gweithredol

- 6.1 Mae'r Bwrdd o'r farn bod y cwmni'n cynnys dau segment gweithredol, gyda'r ddau yn cyfrannu at ddatblygu a hybu cig coch Cymru.
- 6.2 Pennwyd y segmentau yn ol y ffynhonnell incwm a'r gwariant perthnasol.
- 6.3 Mae'r holl incwm a gynhyrchir gan y busnes yn dod o'r Deyrnas Unedig.

	Ardoll £	Grantiau £	Cyfanswm £
2025			
Refeniw	4,692,921	311,832	5,004,753
Gwariant	4,665,956	-	4,665,956
(Gwarged) Gweithredol / Dros ben	26,965	311,832	338,797
2024			
Refeniw	4,488,079	976,570	5,464,649
Gwariant	4,984,847	985,076	5,969,923
(Gwarged) Gweithredol / Dros ben	(496,768)	(8,506)	(505,274)

(Tabl 25: Segmentau Gweithredol)

- 6.4 Mae'r sector ardoll hefyd yn cynnwys gwasanaethau eraill sy'n ychwanegu at wariant yr ardoll.
- 6.5 Mae'r wybodaeth ganlynol yn nodi'r risgiau i incwm HCC oherwydd dibyniaeth ar bartïon penodol, yn seiliedig ar eu prif ffynonellau incwm.
- 6.6 Fel rhan o'r incwm o'r ardoll, 3 chwmni sy'n rhedeg lladd-dai yng Nghymru sydd i gyfrif am 18%, 13% a 13% yn y drefn honno (2024 18%, 13% a 12%) o gyfanswm yr incwm o £5,004,753 (2024 £5,464,649).
- 6.7 Fel rhan o'r grantiau, y grantiau uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru a hefyd dan Gynllun Datblygu Gwledig Cymru 2014-20 sydd i gyfrif am 6.2% (2024 17.9%) o gyfanswm yr incwm o £5,004,753 (2024 £5,464,649).

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

7. Gwariant Uwchlaw Incwm ar Weithgareddau Cyffredin Cyn Treth

7.1 Nodir y canlyniad ar ôl codi/(credydu) y canlynol:

	2025 £	2024 Ailddatgan £
Ffioedd Archwiliad	58,622	46,759
Costau Staff	481,296	590,150
Ffioedd y Cyfarwyddwyr	61,552	89,767
Dibrisiad	44,466	42,531
Dibrisiant – Asedau Hawl Defnydd	48,185	41,031
Addasiad PV: Ased/(Atebolrwydd) RoU	(51,301)	-
Colled / (Elw) ar Gyfnwid Arian Tramor	1,390	571
Rhent Prydlesau Gweithredol – Cyfarpar	737	1,609
Drwgddelydion (Adferwyd)	4,167	3,906
Cynladwyedd – Gorfodi Brand	-	-
Cynladwyedd – Gwybodaeth am y Farchnad	143,166	179,575
Cynladwyedd – Ymchwil a Datblygu	258,999	244,158
Marchnata Strategol – Marchnata Brand Defnyddwyr	248,701	216,659
Marchnata Strategol – Marchnata Brand Masnach	633,597	754,574
Marchnata Strategol – Hyrwyddiadau Manwerthu	244,256	248,901
Marchnata Strategol – Rhaglen Iechyd ac Addysg	13,923	92,349
Marchnata Strategol – Mynediad i'r Farchnad	77,730	99,392
Marchnata Strategol – Cyfathrebu Corfforaethol	23,400	91,500
Y Gadwyn Gyflenwi – Datblygiadau Masnach Ryngwladol	473,688	266,347
Y Gadwyn Gyflenwi – Grant Allforio LIC	446,951	664,468
Y Gadwyn Gyflenwi – Datblygu Masnach Manwerthu	63,948	187,438
Y Gadwyn Gyflenwi – Trosglwyddo Gwybodaeth	250,754	125,990
Grantiau Llywodraeth Cymru	-	985,076
Grantiau Eraill	73,934	839
Costau Corfforaethol	1,063,792	996,334
	4,665,956	5,969,923

(Tabl 26: Gwariant)

7.2 Mae'r dadansoddiad cymharol wedi'i ailgyflwyno i ddatgelu addasiad ar gyfer costau staff a ystyriwyd yn flaenorol fel costau ymgynghoriaeth.

7.3 Caiff costau staff eu priodoli i'r gweithgaredd y maent yn berthnasol iddo.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

8. Costau Cyllid

	2025 £	2024 £
Ffioedd llogau ar orddrafft banc	-	-
Ffioedd llogau ar Asedau Hawl eu Defnyddio	3,942	18,598
	3,942	18,598

(Tabl 27: Costau Cyllid)

9. Costau Staff

9.1 Roedd costau staff yn cynnwys:

	2025 £	2024 Ailddatgan £
Cyflogau	1,469,240	1,444,738
Costau Nawdd Cymdeithasol	160,347	147,874
Costau Pensiwn Eraill	104,782	154,869
	1,734,368	1,747,481

(Tabl 28: Costau Staff)

9.2 Mae'r dadansoddiad cymharol wedi'i ailgyflwyno i ddatgelu addasiad ar gyfer costau staff a ystyriwyd yn flaenorol fel costau ymgynghoriaeth

9.3 Dyma nifer gyfartalog y bobl gyfwerth ag asmer llawn, ac eithrio Cyfarwyddwyr, a gyflogwyd ar gontractau cyflogaeth y DU, yn ystod y flwyddyn:

	2025	2024
Datblygiad Marchnad	8	8
Datblygu Diwydiant	9	10
Cyfathrebu	2	3
Gwasanaethau Corfforaethol	8	12
	27	33

(Tabl 29: Niferoedd Staff)

10. Enillion y Cyfarwyddwyr

10.1 Dyma enillion y cyfarwyddwyr:

	2025 £	2024 £
Ffioedd	55,363	83,163
Treuliau	6,189	6,604
	61,552	89,767

(Tabl 30: Enillion y Cyfarwyddwyr)

10.2 Ni wnaed dim taliadau i'r Cyfarwyddwyr fel rhan o gynlluniau pensiwn personol.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

11. Treth

11.1 Treth ar incwm cyllid. Nodir y dreth a godwyd isod:

	2025	2024
Treth a godwyd ar gyfer y cyfnod	1,733	2,176
Trethiant – Diffyg darpariaeth 2023–24	11	-
	1,744	2,176

(Tabl 31: Tâl Trethiant)

11.2 Cysoni cyfanswm y dreth a godwyd:

11.2.1 Nid yw'r cwmni'n ymgymryd ag unrhyw weithgareddau masnachu. Yr unig incwm y telir y dreth gorfforaethol arno yw incwm cyllid.

	2025	2024
Incwm Cyllid	9,235	11,509
	9,235	11,509

(Tabl 32: Incwm Cyllid)

11.2.2 Cyfrifir tâl treth ar gyfradd treth gorfforaeth y DU o 19% (2024 19%)

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

12. Eiddo, Peiriannau a Chyfarpar

	Tir Rhydd-ddaliadol ac Eiddo £	Cyfarpar Swyddfa £	Cerbydau Modur £	Cyfanswm £
Cost neu Brisiad				
1 Ebrill 2023	600,000	165,992	4,490	770,482
Ychwanegiadau	-	2,712	-	2,712
Gwarediadau	-	(11,057)	-	(11,057)
31 Mawrth 2024	600,000	157,647	4,490	762,137
Ychwanegiadau	-	7,050	-	7,050
Gwarediadau	-	(4,169)	-	(4,169)
31 Mawrth 2025	600,000	160,527	4,490	765,017
Dibrisiant				
1 Ebrill 2023	51,112	93,985	3,395	148,492
Swm a godir am y flwyddyn	25,556	16,731	245	42,532
Gwarediadau	(76,668)	(10,486)	-	(87,154)
At 31 March 2024	-	100,230	3,640	103,870
Swm a godir am y flwyddyn	30,667	13,610	190	44,466
Rhyddhawyd ar Ailbrisio	-	-	-	-
Gwarediadau	-	(2,779)	-	(2,779)
31 Mawrth 2025	30,667	111,060	3,830	145,557
Gwerth Llyfr Net ar 31 Mawrth 2025	569,333	49,467	660	619,460
Gwerth Llyfr Net ar 31 Mawrth 2024	600,000	57,417	850	658,267

(Tabl 33: Eiddo, Peiriannau a Chyfarpar)

- 12.1 Cynhaliwyd prisiad marchnad annibynnol o'r adeilad ar 31 Mawrth 2024 ar werth o £600,000. Roedd hyn ar sail rhydd-ddaliad meddiant gwag gan Syrfewyr Siartredig RJ, gan dybio cyfnod marchnata o ddwy flynedd. Pe bai'r adeilad wedi'i gario o dan y model cost, y swm cario a gydnabuwyd ar 31 Mawrth 2025 fyddai £506,992. (2023 £533,872).
- 12.2 Mae adolygiad amhariad o'r eiddo, peiriannau a chyfarpar wedi'i gynnal ac ni ddatgelodd unrhyw angen i archebu tâl amhariad na newid y cyfraddau dibrisiant a ddefnyddir ar hyn o bryd.
- 12.3 **Asedau Anniriaethol** - Yn unol â'r polisi cyfrifyddu, caiff asedau anniriaethol eu dileu yn llawn yn ystod y flwyddyn. Ni wnaethpwyd unrhyw ychwanegiadau yn y flwyddyn (2024 £dim).

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

13. Asedau Hawl eu Defnyddio

	Tir Rhydd- ddaliadol ac Eiddo £	Cerbydau Modur £	Cyfanswm £
Cost neu Brisiad			
Ar 1 Ebrill 2023	309,953	32,297	342,250
Addasiad prisio	18,292	-	18,292
Gwarediadau	-	(21,987)	(21,987)
Ar 31 Mawrth 2024	328,245	10,310	338,555
Gwarediadau	-	(10,310)	(10,310)
Addasiad prisio	(121,926)	-	(121,926)
Ar 31 Mawrth 2025	206,319	-	206,319
Dibrisiant			
Ar 1 Ebrill 2023	144,815	32,297	177,112
Swm a godir am y flwyddyn	41,031	-	41,031
Rhyddhawyd ar Warediadau	-	(21,987)	(21,987)
At 31 March 2024	185,846	10,310	196,156
Swm a godir am y flwyddyn	48,185	-	48,185
Addasiad prisio	(51,304)	-	(51,304)
Rhyddhawyd ar Warediadau	-	(10,310)	(10,310)
Ar 31 Mawrth 2025	182,727	-	182,797
Gwerth Llyfr Net ar 31 Mawrth 2025	23,591	-	23,591
Gwerth Llyfr Net ar 31 Mawrth 2024	142,399	-	142,399

(Tabl 34: Asedau Hawl eu Defnyddio)

13.1 Mae HCC yn prydlesu eiddo a cherbydau. Caiff yr asedau hyn eu prydlesu i gyd-fynd â natur hanfodol ei incwm.

14. Symiau Derbyniadwy drwy Fasnach a Symiau Derbyniadwy Eraill

	2025 £	2024 £
Derbyniadau	6,682	31,092
Incwm ardoll sy'n ddyledus	258,119	259,824
Rhagdaliadau ac incwm cronedig	460,248	431,980
Swm sy'n ddyledus o gwmni'r grwp (Nodyn 24)	39,970	17,432
Cyfanswm	765,018	740,328

(Tabl 35: Symiau Derbyniadwy drwy Fasnach a Symiau Derbyniadwy Eraill)

14.1 Mae'r Cyfarwyddwyr o'r farn bod y gwerth ar y llyfrau yn frasamcan o'r gwir werth.

14.2 Cyfartaledd y cyfnod credyd yw 27 diwrnod (2024 31 diwrnod).

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

- 14.3 Caniatawyd ar gyfer symiau anadferadwy amcangyfrifedig o incwm ardoll dyledus gwerth £dim (2024 £dim). Cyrhaeddwyd y swm hwn ar ôl adolygu hanes talu dyledwyr unigol ar ddyddiad y fantolen, ac mae'n cynrychioli darpariaethau yn erbyn y symiau cario perthnasol. Mae dadansoddiad o'r symudiad ar y lwfans i'w weld isod:

	2025 £	2024 £
Ar 1 Ebrill	-	-
Dyled a ddilëwyd	-	-
Adferwyd	-	-
Lwfans ychwanegol	-	-
Ar 31 Mawrth	-	-

(Tabl 36: Darpariaeth Dyledion Drwg)

- 14.4 Mae'r Cyfarwyddwyr yn fodlon bod ansawdd credyd y dyledwyr sy'n weddill yn gwbl adferadwy.
- 14.5 Mae'r tabl a ganlyn yn rhoi dadansoddiad o'r symiau derbyniadwy a oedd yn ddyledus yn y gorffennol ar 31 Mawrth 2025, ond nad oedd amhariad arnynt. Cred y Cwmni y gellir adennill y balansau yn y pen draw ar sail adolygiad o hanes taliadau blaenorol.

	2025 £	2024 £
Hyd at 3 mis oed		
Derbyniadau	13,322	5,606
Incwm o ardoll	44,323	42,527
Dros 3 mis oed	-	-
Total	57,645	48,133

(Tabl 37: Dadansoddi Dyled Oed)

- 14.6 Derbyniwyd £57,416 ar ôl diwedd y flwyddyn.
- 14.7 Wedi'i gynnwys fel rhan o rhagdaliadau a'r incwm cronedig mae £dim (2024 £dim) sy'n ymwneud â gwariant grant. Mae derbyniadau drwy fasnach a derbyniadau eraill yn cynnwys asedau ariannol gwerth £264,801 (2024 £290,916) sy'n cael eu categorio fel benthyciadau a derbyniadau.
- 14.8 Rheoli Risg Ariannol:
- 14.8.1 Risg Credyd - Mae risg credyd y cwmni'n deillio'n bennaf o'i falansau o'r incwm ardoll sy'n ddyledus. Gan fod yr ardoll yn dâl statudol sy'n seiliedig ar yr holl anifeiliaid sy'n cael eu lladd ar gyfer y gadwyn fwyd, nid yw HCC yn gallu asesu teilyngdod credyd proseswyr cyn iddynt ddechrau masnachu. Er mwyn lleihau'r risg, mae HCC yn dilyn y gweithdrefnau manwl ar gyfer rheoli credyd.
- 14.8.2 Risg Hylifedd - Mae'r cwmni'n cadw llygad barcud drwy'r amser ar ei falansau arian o'i gymharu â'i ymrwymadau dyledus i sicrhau fod ganddo ddigon o arian i dalu rhwymedigaethau'r cwmni pan ddaw'n amser eu talu.
- 14.8.3 Risg Cyfalaf - Nid yw'r cwmni'n gallu pennu incwm; yn hytrach, pennir cyllidebau gan y Bwrdd bob blwyddyn ar gyfer gwariant arfaethedig, ac yna caiff y cyllidebau hyn eu monitro. Trosglwyddir unrhyw warged i'r cronfeydd wrth gefn.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

15. Taliadau drwy Fasnach a Thaliadau Eraill

	2025 £	2024 £
Symiau Dyledus o fewn Blwyddyn		
Taliadau drwy Fasnach	216,276	249,922
Symiau Taladwy Eraill	50,638	44,925
Croniadau ac Incwm Gohiriedig	608,644	331,367
Trethi Arall a Nawdd Cymdeithasol	45,898	82,462
Cyfanswm	921,457	708,676

(Tabl 38: Taliadau drwy Fasnach a Thaliadau Eraill)

15.1 Mae symiau taladwy drwy fasnach a symiau taladwy eraill yn cynnwys rhwymedigaethau ariannol o £749,435 (2024 £626,214) sy'n cael ei gategoreiddio fel rhwymedigaethau ariannol eraill yn ôl cost wedi'i hamorteiddio.

15.2 Mae ffigurau cymharol wedi'u hailddatgan i ddatgelu symiau masnach a symiau taladwy eraill ar wahân.

16. Rhwymedigaethau Prydlesau Hawl eu Defnyddio

	2025 £	2024 £
Ar 1 Ebrill	195,405	206,087
Addasiad Prisio	(121,925)	18,292
Ailddatgan	138	4,351
Ad-daliadau	(53,833)	(47,572)
Costau Cyllid	3,806	14,247
Cyfanswm	23,591	195,405

(Tabl 39: Rhwymedigaethau Prydlesau Hawl eu Defnyddio)

16.1 Mae'r addasiad gwerthusiad yn deillio o eglurhad ynghylch hyd y brydles ar gyfer un o'r eiddo.

16.2 Yn unol ag IFRS 16, mae HCC yn parhau i gydnabod asedau hawl-i-ddefnyddio a'r atebolrwydd prydlesol cyfatebol ar gyfer ei brydlesi eiddo. Daeth y cwmni i gytundeb prydles 15 mlynedd a oedd yn cynnwys cymal torri contractiol y gellid ei weithredu ar ben-blwydd 10 mlynedd. Mae HCC wedi cyflwyno'r hysbysiad chwe mis gofynnol yn ffurfiol i weithredu'r cymal torri hwn, gan gadarnhau y bydd y brydles yn dod i ben ar ddiwedd blwyddyn 10 (yn effeithiol o 14 Awst 2025). O ganlyniad, mae'r atebolrwydd prydlesol a'r ased hawl-i-ddefnyddio wedi'u hailfesur i adlewyrchu'r tymor prydlesol diwygiedig, gyda'r cyfnod prydlesol sy'n weddill bellach yn dod i ben ar y pwynt 10 mlynedd yn hytrach na'r tymor gwreiddiol o 15 mlynedd.

16.3 Mae'r rhwymedigaethau prydles yn ddyledus fel a ganlyn:

	2025 £	2024 £
Ymhen blwyddyn neu lai	23,591	28,756
Rhwng dwy a phum mlynedd	-	115,607
Mewn pum mlynedd neu fwy	-	51,042
Cyfanswm	23,591	195,405

(Tabl 40: Rhwymedigaethau Prydlesau Hawl eu Defnyddio)

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

17. Cyfalaf Cyfranddaliadau

17.1 Mae'r cwmni'n gwmni cyfyngedig drwy warant ac nid oes ganddo unrhyw gyfalaf cyfranddaliadau. Cyfyngir atebolrwydd yr aelod i £100.

18. Arian wrth Gefn

	Cyfrif Incwm a Gwariant £	Cronfa Bensiwn £	Cyfanswm £
Ar 1 Ebrill 2023	1,300,839	390,000	1,690,839
(Diffyg) o'r cyfrif incwm a gwariant	(437,871)	-	(437,871)
Trosglwyddo (i)/o'r Cyfrif Incwm a Gwariant	200,000	(200,000)	-
Ar 31 Mawrth 2024	1,062,968	190,000	1,252,968
(Diffyg) o'r cyfrif incwm a gwariant	342,346	-	342,346
Trosglwyddo (i)/o'r Cyfrif Incwm a Gwariant	84,000	(84,000)	-
Ar 31 Mawrth 2025	1,489,314	106,000	1,595,314

(Tabl 41: Datganiad o Newidiadau yn y Cronfeydd Wrth Gefn)

18.1 Delir arian wrth gefn i dalu am weithgareddau'r cwmni i'r dyfodol, gan gynnwys amgylchiadau annisgwyl.

19. Trefniadau Prydlesau Gweithredol

19.1 Ymrwymadau prydlesau gweithredol na ellir eu canslo:

19.2 Ar ddyddiad y fantolen, roedd gan y Cwmni ymrwymadau'n ddyledus ar gyfer taliadau prydles lleiaf i'r dyfodol, dan brydlesau gweithredol na ellir eu canslo. Mae'r rhain yn ddyledus fel a ganlyn:

	2025 £	2024 £
O fewn blwyddyn	3,447	3,447
Rhwng dwy a phum mlynedd	3,631	4,213
Cyfanswm	7,078	7,660

(Tabl 42: Trefniadau Prydlesau Gweithredol)

19.3 Y prif eitemau sy'n cael eu prydlesu yw cyfarpar swyddfa.

19.4 Ymdrinnir â'r prydlesau hyn fel prydlesau gweithredol ac ni chânt eu cydnabod ym mantolen y cwmni gan eu bod yn isel eu gwerth, fel y diffinnir yn y polisi cyfrifo. Mae taliadau dan brydlesau gweithredol yn cael eu rhoi ar y Datganiad o Incwm Cynhwysfawr fel llinell syth dros gyfnod y brydles.

20. Ymrwymadau Cyfalaf

20.1 Ar 31 Mawrth 2025 roedd y gwariant cyfalaf a gymeradwywyd ac a ymrwymwyd yn £ddim (2024 £dim).

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

21. Digwyddiadau Ôl-fantolen

- 21.1 Ar adeg paratoi'r cyfrifon hyn, roedd y cwmni'n ystyried ymadael â Chynllun Pensiwn y Comisiwn Cig a Da Byw. Os bydd hyn yn mynd yn ei flaen, bydd rhagor o wybodaeth yn cael ei datgelu yng nghyfrifon y flwyddyn nesaf.

22. Rhwymedigaethau Digwyddiadol

- 22.1 Mae'r cwmni'n ymwybodol o rwymedigaeth ddigwyddiadol sy'n £106,000 (2024 £190,000). Mae'r rhwymedigaeth ddigwyddiadol yn codi o ddarpariaethau a75 o Ddeddf Pensiynau 1995, ac mae'n seiliedig ar y wybodaeth ddiweddaraf sydd ar gael ar 31 Mawrth 2025. Nid oes unrhyw brisiadau dilynol wedi'u paratoi gan y cwmni pensiwn.
- 22.2 Mae HCC yn gyflogwr sy'n cymryd rhan yng Nghynllun Pensiwn y Comisiwn Cig a Da Byw ar gyfer rhai o'i weithwyr a'i gyn-weithwyr. Gall rhwymedigaeth godi i dalu cyfran o unrhyw ddiffyg a75 yn y cynllun os bydd Prif Gyflogwr y Cynllun yn dirwyn y cynllun hwn i ben. Mae amcangyfrif o'r rhwymedigaeth hon wedi'i gyfrifo ar 31 Mawrth 2025 ac mae'n dod i £106,000.
- 22.3 Mae Safon Gyfrifyddu Ryngwladol 37 yn datgan y driniaeth gyfrifyddu ar gyfer darpariaethau ac eitemau digwyddiadol. Yn benodol, mae'r safon yn pennu tri o ofynion i rwymedigaeth gael ei chofnodi fel darpariaeth a'i nodi felly ym mantolen y cwmni. Cydnabyddir bod gan HCC rwymedigaeth i'r dyfodol i fodloni'r ddyled hon, sy'n codi o'r gorffennol pan oedd staff yn cronni buddiannau yn y Cynllun tra'r oeddent yn gyflogedig. Mae'n bosibl y bydd y rhwymedigaeth honno'n gofyn am all-lif o adnoddau pan fydd y rhwymedigaeth yn crisialu. Fodd bynnag, y trydydd gofyn yw ei bod yn rhaid cael amcangyfrif dibynadwy, ac ym marn y Cyfarwyddwyr, nid yw'r gofyn hwn yn cael ei fodloni.
- 22.4 Roedd yr amcangyfrif ym mis Mawrth 2025 yn £106,000. Roedd yr amcangyfrifon ar gyfer y 5 blynedd blaenorol yn amrywio o £190,000 i £711,000. O'r cyngor pellach a gafwyd, byddai'n ymddangos y gallai amrywiadau o'r fath ddigwydd o un flwyddyn i'r llall. Ym marn y Cyfarwyddwyr nid yw hwn yn darparu amcangyfrif dibynadwy.
- 22.5 Ar y sail honno, datgelir y rhwymedigaeth bosibl fel rhwymedigaeth ddigwyddiadol ac nid fel darpariaeth.

23. Trafodion Partïon Perthnasol

- 23.1 Gydol y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2025, Llywodraeth Cymru oedd yr unig aelod o'r cwmni a'r parti â'r rheolaeth eithaf.
- 23.2 Mae'r cwmni'n cael cyllid drwy Gynllun Datblygu Gwledig Cymru 2014-2020, sy'n cael ei reoli gan Lywodraeth Cymru, ac roedd £dim (2024 £2,144,130) yn dderbyniadwy yn ystod y flwyddyn. Ar ddiwedd y flwyddyn roedd £dim (2024 £dim) yn ddyledus, a oedd yn ymwneud â gwariant grant nad oedd wedi'i ad-dalu eto.
- 23.3 Roedd cyfanswm cyllid uniongyrchol o £255,192 (2024 £dim) hefyd yn dderbyniadwy gan Lywodraeth Cymru.
- 23.3.1 Costau Eithriadol – Cymorth: Cyfraniad Llywodraeth Cymru (£240k) tuag at y costau cyffredinol (£306k) a amsugnwyd yn 2023–24 (£160k) ac yn 2024–25 (£79k).
- 23.3.2 Cyfraniad Chwyddiant Cyflog: Cyllid wedi'i gytuno (£16k) i bontio'r bwlch yn y gyllideb sy'n gysylltiedig â'r cynnydd costau byw i gyflogau staff, yn dilyn cymeradwyaeth Llywodraeth Cymru ar gynydd costau byw uwch o 5%, gyda diffyg o 1.3%.
- 23.3.3 Roedd £dim (2023 £83,630) yn ddyledus ar ddiwedd y flwyddyn.
- 23.4 Mae trafodion a balansau sy'n ymwneud â'r is-gwmni, EIDCYMRU, yn cael eu rhannu ar wahân yn Nodyn 24.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

- 23.5 Oherwydd natur gweithrediadau'r sefydliad a chyfansoddiad y Bwrdd o sefydliadau'r diwydiant a'r sector preifat, mae'n anochel y bydd trafodion yn digwydd gyda sefydliadau y gallai fod gan aelod o'r Bwrdd fuddiant ynddynt. Cynhelir yr holl drafodion sy'n ymwneud â sefydliadau y gallai fod gan aelod o'r bwrdd fuddiant ynddynt hyd braich ac yn unol â gweithdrefnau caffael arferol y sefydliad. Mae'r sefydliad yn cadw cofrestr o Fuddiannau sy'n cofnodi unrhyw fuddiant busnes, boed yn ariannol neu fel arall y gellir ei ystyried yn debygol o ymyrryd ag arfer barn annibynnol aelod. Ni chafwyd unrhyw ddileadau mewn perthynas â thrafodion partion cysylltiedig.

24. Mentrau Ategol

- 24.1 Y cwmni yw unig aelod, fel gwarant, EIDCYMRU, sy'n gwmni cyfyngedig drwy warant sydd â'i brif leoliad busnes ym Mharc Merlin, Aberystwyth. Mae'r cwmni wedi'i gofrestru yng Nghymru. Mae'n gweithredu'n bennaf fel swyddfa ar gyfer cofnodi symudiadau defaid yn electronig yng Nghymru. Caiff EIDCYMRU ei ariannu'n llawn gan Lywodraeth Cymru, a chaiff y cyfryw gyllid ei ddarparu fel taliadau.
- 24.2 Yn ystod y flwyddyn, ailgododd HCC gostau yn ymwneud â gweithgareddau EIDCYMRU i gyfanswm o £88,616 (2024 £73,524). Ar ddiwedd y flwyddyn mae £39,970 (2024 £17,432) yn ddyledus.

25. Cynlluniau Pensiwn

25.1 Cynllun Pensiwn Personol Grŵp Hybu Cig Cymru

- 25.1.1 Cyfrannodd y cwmni at gynlluniau pensiwn personol unigol ar gyfer rhai o'i weithwyr. Caiff cyfraniadau eu rhoi ar y datganiad o incwm cynhwysfawr fel y maent yn digwydd ac roedd y cyfanswm yn £168,073 (2024 £154,869). Roedd cyfraniadau gwerth £35,220 (2024 £21,103) heb eu talu ar ddiwedd y flwyddyn.

25.2 Cynllun Pensiwn y Comisiwn a Da Byw

- 25.2.1 Yn ystod y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2022 gwnaeth y cwmni hefyd gyfraniadau i gynllun pensiwn buddion diffiniedig a weithredir gan y Bwrdd Datblygu Amaethyddiaeth a Garddwriaeth. Daeth y cynllun i ben i Gronni yn y dyfodol o 31 Mawrth 2022 ac mae'r aelodau bellach wedi'u gohirio.
- 25.2.2 Nid oes gwybodaeth am y rhaniad o asedau'r cynllun rhwng y cyflogwyr sy'n cymryd rhan ar gael. Felly ni all y cwmni roi cyfrif am y cynllun fel cynllun buddion diffiniedig a chyfrifir amdano fel pe bai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig.
- 25.2.3 Ceir rhagor o wybodaeth am rwymedigaeth a all godi pan fydd y cwmni'n rhoi'r gorau i gyflogi unrhyw un o fewn y cynllun hwn yn nodyn 22.

Cyfrif Incwm a Gwariant Manwl – heb fod yn destun archwiliad

	2025 £	2024 Ailddatgan £
Incwm		
Ardoll – Proseswyr Cymru		
Gwartheg	1,021,711	1,009,288
Defaid	1,809,993	2,091,233
Moch	31,415	30,111
	2,863,119	3,130,632
Ardoll – Dychwelyd		
Gwartheg	830,543	690,256
Defaid	864,392	554,315
Moch	112,006	96,276
	1,806,941	1,340,847
Ardoll gwartheg / moch a dalwyd i gyrff ardoll Prydain Fawr	(403,722)	(338,284)
	1,403,219	1,002,563
Cronfa wedi'i Chlustnodi Cyrff Ardollau'r DU		-
Incwm o'r Ardoll	4,266,338	4,133,195
Incwm Arall		
Gwasanaethau	22,860	16,600
Grantiau RMDP Llywodraeth Cymru	-	975,731
Grant Costau Eithriadol Llywodraeth Cymru	239,607	-
Grant Gwobr Cyflog Llywodraeth Cymru	15,585	-
Cronfa Her Arfor	56,640	839
Llog a Dderbyniwyd	9,235	11,509
Cyfanswm Incwm	4,610,265	5,137,874
Gwariant Uniongyrchol		
Cynladwydd – Gorfodi Brand	143,166	179,575
Cynladwydd – Gwybodaeth am y Farchnad	258,999	244,158
Cynladwydd – Ymchwil a Datblygu	248,701	216,659
Marchnata Strategol – Marchnata Brand Defnyddwyr	633,597	754,574
Marchnata Strategol – Marchnata Brand Masnach	244,256	248,901
Marchnata Strategol – Hyrwyddiau Manwerthu	13,923	92,349
Marchnata Strategol – Rhaglen Iechyd ac Addysg	77,730	99,392
Marchnata Strategol – Mynediad i'r Farchnad	23,400	91,500
Marchnata Strategol – Cyfathrebu Corfforaethol	473,688	266,347
Cadwyn Gyflenwi – Datblygiadau Masnach Ryngwladol	446,951	664,468
Cadwyn Gyflenwi – Datblygu Masnach Manwerthu y DU	63,948	187,438
Cadwyn Gyflenwi – Trosglwyddo Gwybodaeth	250,754	125,990
Grantiau RMDP Llywodraeth Cymru	-	985,076

Glaswellt Lunz	3,421	-
Atebion Catalyst	13,873	-
Cronfa Her Arfor	56,640	839
	2,953,049	4,157,267
Costau Corforaethol		
Costau Archwilio Mewnol ac Allanol	58,622	46,759
Drwgddyledion (adferwyd)/dilëwyd	-	-
Costau Banc	1,516	1,876
Costau Casglu	39,942	43,165
Dibrisiant	44,466	41,418
Dibrisiant: Asedau Hawl eu Defnyddio	48,185	41,031
Addasiad PV: Ased/Atebolrwydd Hawl i Ddefnyddio	(51,301)	-
Colled/(Elw) ar Waredu Asedau	1,390	571
Ffioedd a Chostau'r Cyfarwyddwyr	62,763	93,836
Llogi Offer	5,051	5,364
Costau Cyllid: Prydlesau Hawl ieu Defnyddio	3,942	18,598
Yswiriant	40,922	33,220
Cymorth TG	84,917	68,363
Golau a Gwres	31,136	32,025
Argraffu, Postio a Defnyddiau Swyddfa	3,225	4,703
Gwasanaethau Proffesiynol	219,934	318,596
Atgyweirio a chynnal a chadw	55,697	27,223
Rhent ac ardrethi	23,551	24,379
Costau Staff	595,994	658,830
Mân Dreuliau	27,144	29,064
Ffôn	16,030	16,456
Gorbenion a adferwyd	-	(12,507)
Cyfanswm Costau Corfforaethol	1,313,127	1,492,970
Cyfanswm Gwariant	4,266,176	5,650,237
Gwariant Uwchlaw Incwm	344,090	(512,363)
Incwm	4,610,265	5,137,874
Gwariant	4,266,176	5,650,237
Gwariant Uwchlaw Incwm	344,090	(512,363)

(Tabl 43: Cyfrif Incwm a Gwariant Mamwl)

Mae'r dadansoddiad cymharol wedi'i ailddatgan i ddatgelu cyfanswm y gwariant yn unol â meysydd gweithgaredd newydd y sefydliad.

Nid yw'r dudalen hon yn rhan o'r cyfrifon statudol.